

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE
FAKULTA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
KATEDRA BIOTECHNICKÝCH ÚPRAV KRAJINY

Vyhodnocení projektů z aktivity 4.3.2.,
specifického cíle 4. 3. OPŽP, schválených
AOPK ČR k realizaci v letech 2014 - 2020.

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

VEDOUCÍ PRÁCE: Dr. Ing. et Ing. Miroslav Kravka

BAKALANT: MARTIN BROKEŠ

2019

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Fakulta životního prostředí

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Martin Brokeš

Krajinářství

Územní technická a správní služba

Název práce

Vyhodnocení projektů z aktivity 4.3.2., specifického cíle 4.3. OPŽP, schválených AOPK ČR k realizaci v letech 2014 – 2020.

Název anglicky

Evaluation of projects from activity 4.3.2., specific goal 4.3. OPZP, confirmed by AOPK CR to be implemented in the period of 2014-2020.

Cíle práce

Projekty funkčnosti krajinných prvků a struktur jsou administrovány AOPK, cílem práce je navrhnout metodu, která by vyhodnotila realizované projekty za období 2014-2020 z hlediska věcného plnění.

Metodika

Z veřejně dostupných dat o projektech navrhnete jednoduchý postup na hodnocení projektů jako celku s cílem posoudit míru naplnění záměru jednotlivých výzev. Doporučit, jaké další parametry by měla evidence projektů obsahovat, aby se získaná informace zkvallitnila. Ukázat, jaké informace a za jakým účelem se dají takto získat jako zpětná vazba pro zadavatele projektů tohoto typu.

•

Doporučený rozsah práce

30 normovaných stran textu bez příloh

Klíčová slova

Dotační politika, dotační tituly, OPŽP, AOPK ČR, ochrana přírody, krajinotvorné programy, krajinné prvky, revitalizace.

Doporučené zdroje informací

KOLAŘÍK, J. *Výsadba stromů : metodická příručka ke Standardu péče o přírodu a krajinu*. Kolín: Základní organizace Českého svazu ochránců přírody, Arboristická akademie, 2018. ISBN 978-80-906984-0-6.

KOLAŘÍK, J. *Výsadba stromů : metodická příručka ke Standardu péče o přírodu a krajinu*. Kolín: Základní organizace Českého svazu ochránců přírody, Arboristická akademie, 2018. ISBN 978-80-906984-1-3.

LUX, J. – BENDA, F. *Péče o krajinu : Společný program Ministerstva zemědělství České republiky a Ministerstva životního prostředí České republiky*. Praha: Ministerstvo zemědělství České republiky, 1994. ISBN 80-7084-113-3.

NOVOTNÁ, D. *Úvod do pojmosloví v ekologii krajiny*. [Praha]: Enigma, 2001. ISBN 80-7212-192-8.

VRÁNA, K. – ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *Revitalizace malých vodních toků – součást péče o krajinu*. Praha: Consult, 2004. ISBN 80-902132-9-4.

Předběžný termín obhajoby

2019/20 LS – FŽP

Vedoucí práce

Dr. Ing. et Ing. Miroslav Kravka

Garantující pracoviště

Katedra biotechnických úprav krajiny

Elektronicky schváleno dne 25. 3. 2020

prof. Ing. Petr Sklenička, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 3. 2020

prof. RNDr. Vladimír Bejček, CSc.

Děkan

V Praze dne 29. 03. 2020

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci na téma: Vyhodnocení projektů z aktivity 4.3.2., specifického cíle 4. 3. OPŽP, schválených AOPK ČR k realizaci v letech 2014 – 2020 vypracoval samostatně a citoval jsem všechny informační zdroje, které jsem v práci použil a které jsem rovněž uvedl na konci práce v seznamu použitých informačních zdrojů.

Jsem si vědom, že na mojí bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, především ustanovení § 35 odst. 3 tohoto zákona, tj. o užití tohoto díla.

Jsem si vědom, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím s její s jejím zveřejněním podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a to i bez ohledu na výsledek její obhajoby.

Svým podpisem rovněž prohlašuji, že elektronická verze práce je totožná s verzí tištěnou a e s údaji uvedenými v práci bylo nakládáno v souvislosti s GDPR.

V Příbrami 13. 12. 2019

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych na tomto místě poděkovat vedoucímu práce, Dr. Ing. et Ing. Miroslavu Kravkovi, za vedení této práce, věcné rady a připomínky, trpělivost a motivující přístup.

Dále patří poděkování mé rodině, kolegům z AOPK ČR a všem, kdo mě během vytváření bakalářské práce podporovali.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá vyhodnocením funkčnosti realizovaných projektů, které byly podpořeny v rámci Operačního programu životní prostředí pro roky 2014 – 2020, ve specifickém cíli 4. 3., který se zaměřuje na posílení přirozených funkcí krajiny konkrétně na aktivitu 4.3.2. Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Tento specifický cíl a konkrétní aktivita, se snaží naplnit cíle Státní politiky životního prostředí ČR pro roky 2012 – 2020. Mezi tyto cíle patří hlavně zvýšení ekologické stability krajiny a obnovení vodního režimu krajiny. Tento specifický cíl zohledňuje principy návrhu Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, která ke klíčovým opatřením řadí ekosystémově založené adaptace, udržování konektivity a prostupnosti krajiny a zachování a obnovu cenných biotopů e ekosystémových funkcí, která je obsažena ve Strategii ochrany biologické rozmanitosti v ČR, legislativě ES a Strategickém plánu pro biodiverzitu 2011 – 2020 Úmluvy o biologické rozmanitosti. Účinným nástrojem zlepšení narušeného vodního režimu krajiny je realizace opatření přispívajících ke zpomalení odtoku vody z povodí a ke zvýšení retence vody obnovou přirozeného či přírodě blízkého stavu krajiny, a to způsobem, který podporuje další funkce krajiny snížením erozního ohrožení půd a zvyšuje odolnost krajiny vůči antropogenním vlivům a změně klimatu.

Pro vyhodnocení bylo použito datových výstupů ze systému MS 2014+, který se používá pro hodnocení a administraci projektů podpořených v rámci OPŽP 2014 – 2020. Dalším zdrojem informací se staly výstupy z výběrové komise, která schvaluje všechny vyhodnocené žádosti a je je poradním orgánem Řídicího orgánu Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. Jak bylo uvedeno výše, konkrétní analyzovanou aktivitou je 4.3.2 Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Dotiční politika, dotiční tituly, OPŽP, AOPK ČR, ochrana přírody, krajnotvorné programy, krajinné prvky, revitalizace.

ABSTRACT

This bachelor thesis is concerned with the assessment of the functionality of the implemented projects, which were supported within Operační program životního prostředí pro roky 2014 – 2020, in the specific objective 4. 3., which focuses on the regeneration or strengthening of the functionality of landscape elements and structures. This particular goal and specific activity pursue the objectives of the Státní politika životního prostředí ČR pro roky 2012 – 2020. These objectives include mainly enhancing the ecological stability of the landscape and restoring its water regime. It takes into account the principles of the draft Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR, which embrace such key measures as ecosystem-based adaptation, landscape connectivity and permeability, and the preservation and restoration of valuable habitats and ecosystem functions, which is contained in the Strategie ochrany biologické rozmanitosti v ČR, in the EC legislation and the Strategický plán pro biodiverzitu 2011 – 2020 Úmluvy o biologické rozmanitosti. An effective tool for improving the disrupted water regime of the landscape in a way that promotes additional landscape functions by reducing soil erosion and increasing the landscape's resistance to anthropogenic impacts and climate change is a systematic implementation of measures contributing to slowing the runoff and improving water retention by restoring the natural or near-natural state of the landscape.

The evaluation was executed by means of utilizing the data outputs from the MS 2014+ system, which is applied in the evaluation and administration of projects supported under the OPŽ 2014-2020. Another source of information was the results of the selection committee, which approves all evaluated applications and is an advisory body to the Řídící orgán Operačního programu Životní prostředí 2014–2020. As mentioned above, the particular endeavour analysed here is 4.3.2 Creation, regeneration or enhancement of the functionality of landscape elements and structures.

KEY WORDS:

Subsidy policy, operational program, environment, landscapes elements, revitalization, landscapes programs.

OBSAH

1. Úvod	1
2. Cíl práce	2
3. Literární rešerše.....	3
3.1. Klasifikace a charakteristika pojmů krajina a její složky, krajinná struktura, krajinné prvky a operační program	3
3.1.1. Krajina a její složky.....	3
3.1.2. Klasifikace krajinných prvků	5
3.2. Operační program Životní prostředí pro roky 2014 – 2020	7
3.2.1. Podmínky pro udělení dotace	8
3.2.2. Postup hodnocení žádosti o dotaci	8
3.2.3. Implementace Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020	9
4. Metodika	10
5. Výsledky.....	12
5.1. Definování kategorií pro třídění projektů dle zaměření a navrhovaných činností.....	12
5.1.1. Mez	12
5.1.2. Izolační zeleň	13
5.1.3. Břehové a doprovodné porosty.....	13
5.1.4. Stromořadí.....	13
5.1.5. Větrolam	14
5.1.6. ÚSES.....	14
5.1.7. Extenzivní ovocný sad.....	14
5.1.8. Rozptýlená zeleň.....	14
5.2. Souhrn výsledků práce	15
5.2.1. Množství projektů dle jednotlivých výzev	16
5.2.2. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy	18
5.2.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy (v mil. Kč)	20
5.3. Výsledné hodnoty rozdělené dle jednotlivých opatření	21
5.3.1. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření	22
5.3.2. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy.....	23
5.3.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření.....	24
5.3.4. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření	25
5.3.5. Průměrná plocha jednoho projektu dle opatření v hektarech.....	26
5.3.6. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření	27

5.3.7. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření	28
5.4. Výsledné hodnoty rozdělené dle žádajících subjektů	29
5.4.1. Množství podaných projektů rozdělené dle žádajících subjektů	30
5.4.2. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žádajících subjektů v hektarech.....	32
5.4.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žádajících subjektů.....	33
5.4.4. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů.....	35
5.4.5. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žádajících subjektů v hektarech.....	36
5.4.6. Průměrné celkové způsobilé (CZV) výdaje na 1 hektar plochy, rozdělená dle žádajících subjektů	37
5.4.7. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč	38
5.4.8. Struktura žádajících subjektů dle jednotlivých opatření	39
6. Diskuze.....	41
7. Závěr	47
8. Seznam zkratek.....	48
9. Seznam tabulek	49
10. Seznam grafů.....	50
11. Přehled literatury a použitých zdrojů	51

1. Úvod

Tato bakalářská práce si bere za úkol analýzu opatření realizovaných ve volné krajině, která vychází z dotační podpory evropských fondů. Konkrétně se jedná o fond soudržnosti a na něj navázaných doplňkových finančních nástrojů. Posledních 6 let je mou prací hodnocení konkrétních projektů, které jsou podávány v rámci operačního programu životní prostředí na Agentuře ochrany přírody a krajiny ČR (dále jen AOPK ČR).

V rámci této analýzy, která je zaměřena na Prioritu č. 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu. Tato prioritní osa reaguje na aktuální výzvy, spojené zejména s rostoucím rizikem změny klimatu, a klade proto velký důraz na opatření v oblastech mitigace a adaptace na očekávané dopady změny klimatu. V širším měřítku je OP ŽP 2014 – 2020 zacílen na příspěvek k dosažení základních cílů strategie Evropa 2020 v oblasti životního prostředí, tedy na snižování emisí, zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů, a dále k dosažení cílů její stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje. Základní Strategický rámec OP ŽP 2014-2020 na národní úrovni je dán Dohodou o partnerství. Širší strategický rámec je tvořen vládou schválenými dokumenty: Národním programem reforem ČR 2013, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti ČR a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje ČR.

2. Cíl práce

Cílem této bakalářské práce je zhodnocení výstupů vycházejících z dotační podpory OPŽP. Tato bakalářská práce je zaměřena na analýzu podporovaných opatření během let 2014 – 2020, v rámci operačního programu životní prostředí, prioritní osy 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu, specifického cíle 4.3: Posílit přirozené funkce krajiny a aktivity 4.3.2: Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Během let 2014 – 2020 bylo vypsáno Ministerstvem životního prostředí 10 výzev pro tato opatření. V roce 2015 byla vypsána výzva č. 15. V roce 2016 byly vypsány výzvy č. 29. a 30. V roce 2017 byla vypsána výzva č. 59. V roce 2018 byly vypsány výzvy č. 93. 108. a 111. V roce 2019 byla vypsána výzva č. 131. V roce 2020 se jedná o výzvu č. 140. U výzvy č. 140 byl ukončen příjem žádostí v 8. 6. 2020. Jelikož se u 140. výzvy nejedná, v tuto chvíli o ukončenou a vyhodnocenou výzvu, nejsou do analýzy zahrnuty data z podaných žádostí z této výzvy. Hodnocená opatření, která jsou předmětem této bakalářské práce, jsem rozdělil do 8 kategorií. Jedná se o podporu směřující do oblasti zakládání mezí, stromořadí, větrolamů, izolační zeleně, břehových porostů, extenzivní ovocný sad, územní systém ekologické stability – ÚSES a rozptýlená zeleň. Charakteristika jednotlivých vegetačních prvků je samostatně rozebrána v kapitole 5.1. Rozdělení podaných projektů dle jednotlivých kategorií. V průběhu času se některá kritéria a podmínky měnily, ale byly to pouze dílčí změny, které souviseli pouze s nákladovostí projektů nebo výší podpory. Hlavní kritéria přijatelnosti byla po celou dobu nezměněna a zůstala stejná.

3. Literární rešerše

3.1. Klasifikace a charakteristika pojmů krajina a její složky, krajinná struktura, krajinné prvky a operační program

3.1.1. Krajina a její složky

Pojem krajina je vykládán mnoha způsoby. Obecně lze říci, že krajinou je myšlen výsledek přírodního vývoje, zvyků a myšlení obyvatelstva, organizace a existence společnosti.

Pro představu popisu různých způsobů výkladu pojmu krajina je vypsáno několik definic tohoto pojmu od různých autorů.

- Krajinou je chápána taková část heterogenního zemského povrchu, která se skládá ze souboru ekosystému, které se vzájemně ovlivňují a ve stejných formách se opakují (FORMAN a GORDON, 1993).
- Z hlediska zákona č. 114/1992 Sb. Je krajinou myšlen zemský povrch, který je charakteristický svým reliéfem a funkčně propojuje ekosystémy a civilizační prvky (ZÁKON Č. 114/92 Sb.).
- Krajina je ta část území, kterou vnímají obyvatelé jako výsledek vzájemných interakcí mezi lidmi a přírodními procesy spolu s jejich vzájemnými vztahy (NOVOTNÁ, 2001).
- V širším slova smyslu je krajina považována za geosystém a geografickou sféru systému. S přihlédnutím k současným trendům geografického rozvoje lze krajinu považovat za holistickou entitu světa (MIKLÓS a IZAKOVIČOVÁ, 1997).
- Krajinou je myšlena ta část povrchu zemského, která charakterem a vzhledem podmiňuje jednotnou strukturu a dynamiku (HAVRLANT a BUZEK, 1985).
- Krajinou je myšlena část povrchu naší planety, tvořící celek, který je odlišný od ostatních částí krajinné sféry a je přirozeně ohraničen, vnitřní strukturou, která je individuální a má specifický vývoj (DEMEK, 1974).

Krajinná složka

Krajinná složka je základní dynamický a materiálový systém, který se vyvíjel, z hlediska geologického, dlouhé období. Tento systém je tvořen horninou, půdou, vodou, ovzduším, vegetací, živočištvem a lidskou společností, které dohromady utvářejí podmínky pro životní

prostředí organismů. Z nichž nejmladší je lidská společnost a nejstarší krajinou složkou je hornina. (RUŽIČKA, 2000)

Krajinná složka jako termín je používán hlavně v souvislosti s krajinou strukturou primární, kterou je myšlena jako původní a člověkem neovlivněná. (MILKLÓS a IZAKOVIČOVÁ, 1997). V případě, kdy se jedná o druhotnou krajinu, používá se termín krajinný prvek, který v současnosti vyplňuje zemský povrch. Přirozené systémy, které byly člověkem částečně anebo úplně pozměněny se nazývají druhotná krajinná struktura. Krajinné složky jsou pak v současné krajině překrývány krajinnými prvky (RUŽIČKA a RUŽIČKOVÁ, 1973).

Krajinná struktura

Krajinná struktura má zásadní vliv na vlastnosti krajiny, zejména na funkční vlastnosti krajiny. Charakteristika ekosystému a složek, rozložení druhů organismů, látek a energie a vztahy mezi nimi formuje a utváří strukturu krajiny a zásadně ovlivňují vlastnosti krajiny. Změna ve struktuře se projeví v transformaci energomateriálových toků, a má vliv na prostupnost a obyvatelnost krajiny (LOKOČ a LOKOČOVÁ, 2010).

Obecné dělení struktury krajiny:

- Struktura vertikální
- Struktura horizontální

Vertikální struktura je specifická výškovou členitostí a geomorfologií a je výsledkem přírodních vlivů. Tato krajina je tvořena složkami, jako je klima, voda, půda a přirozená vegetace. Oproti tomu struktura horizontální je vyjádřena vztahem mezi jednotlivými prvky krajinné mozaiky (FORMAN A GORDON, 2003).

Dle využití člověkem se krajina dělí:

- Primární struktura
- Sekundární struktura
- Terciární struktura

Původní strukturou, člověkem neovlivněnou je nazývána primární struktura. Do primární struktury patří geologický podklad, reliéf, půda, vodstvo, ovzduší a přirozená vegetace. Přirozená vegetace se už na našem území prakticky nevyskytuje. Člověkem ovlivněná struktura se nazývá sekundární struktura. Jedná se o ekosystém člověkem ovlivněný nebo zcela pozměněný případně uměle vytvořený. Vybrané prvky

socioekonomických systémů – jevů jsou nazývány terciární strukturou. (LOKOČ A LOKOČOVÁ, 2010).

3.1.2. Klasifikace krajinných prvků

Různorodé drobné krajinné struktury, které jsou součástí krajiny, ji člení a utvářejí její nezaměnitelný ráz. Mají podstatný vliv na zadržování vody, podporují infiltraci a jsou ceněné hlavně z hlediska biodiverzity daného území. Jedná se obvykle o malá území do 10 hektarů, která mají stejné ekologické podmínky a vyznačují se většinou jedním typem společenstva, například prameniště, mez, tůň, remíz, mokřad, sad apod. Tyto prvky jsou neocenitelné z hlediska prostupnosti krajiny, ať už se jedná o lidi nebo volně žijící živočichy. Zvyšují a udržují ekologickou stabilitu území. Tyto malé krajinné struktury mohou být nazývány krajinným prvkem. Je nutné věnovat jejich ochraně velkou pozornost a zachovávat je v co nejpřirozenějším stavu (MZE, ©2014).

Krajinné prvky se dělí:

- Krajinné prvky
- Významné krajinné prvky (VKP)

Krajinný prvek je dle novely zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, definován jako „souvislá plocha i zemědělsky neobhospodařované půdy, která plní mimoprodukční funkci zemědělství a nachází se uvnitř půdního bloku (zákon č. 252/1997 Sb). Krajinné prvky historicky vznikly jako přírodní nebo umělé útvary. Tyto prvky jsou vedeny v evidenci využití půdy dle uživatelských vztahů, mají částečnou společnou hranici a nacházejí se částečně nebo zcela na zemědělské půdě. Od zemědělsky pěstovaných plodin se liší hlavně charakterem vegetace, velikostí a specifickým rázem. Tyto plochy plní funkci hlavně agroenviromentální a prostorově ovlivňují zemědělskou činnost (MZE, ©2008).

Oproti tomu významné krajinné prvky jsou definovány zákonem č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny. Tyto prvky jsou hodnotnou částí krajiny z hlediska ekologického, geomorfologického a estetického. Může se jednat o lesy, rašeliniště, vodní toky, rybníky, jezera a údolní nivy. V případě, že příslušný orgán ochrany přírody tyto části krajiny zaregistruje jako významné krajinné prvky, jedná se zejména o mokřady, stepní trávníky, remízky, meze, trvalé travní porosty, naleziště nerostů a zkameněliny, umělé i přirozené skalní útvary, výchozy a odkryvy. Mohou to být i cenné plochy porostů, sídelních útvarů, včetně historických zahrad a parků. Významné krajinné prvky jsou chráněny před poškozováním a ničením (MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ, ©2014).

Funkce krajinných prvků:

- protierozní: ochrana půdy před erozí snížením vlivu erozních činitelů na půdu,
- zvýšení retence vody v krajině: zadržování vody v krajině přírodě blízkými opatřeními (suché poldry, průlehy aj.), podpora zvýšené infiltrace vody (zasakovací pásy aj.),
- udržení/zvýšení ekologické stability území: udržení/zvýšení biologické rozmanitosti (druhová, ekosystémová), propojení s dalšími přírodními útvary
- krajinářská: tvorba krajiny, ochrana krajinného rázu
- estetická a rekreační: jak krajina působí na člověka, možnosti odpočinku a rekreace
- ochrana přírody a krajiny: významné krajinné prvky, význam CHKO, NP aj.
- protipovodňová: ochrana krajiny před povodněmi a jejich následky (náklady na protipovodňová opatření přírodního a přirozeného rázu jsou řádově nižší než náklady na stavby – hráze aj.) (MZE, ©2014).

Krajinné struktury vytváří charakteristický obraz daného území krajiny, zvyšují jeho biologickou a estetickou úroveň a jsou nezbytnou součástí mnoha procesů, které v krajině probíhají. Krajina prošla za několik tisíc let velkou proměnou. Začátky takových změn lze nalézat již v mladší době kamenné, v takzvaném neolitu. Kdy lov a sběr byl postupně nahrazován zemědělstvím. Lidé přestali být jednoznačně závislí na přírodě, ale začali být produktivní na tvorbě základních potřeb. Dalším obdobím je možné vnímat středověkou kolonizaci, kdy rostoucí výnosy zemědělství zvýšili populaci a museli být osídlovány nové rozsáhlé oblasti, které by naplnili potřeby rostoucí populace. Docházelo k odlesňování a krajina se měnila na mozaikovitou, pastevně polní krajinu. Na přelomu sedmnáctého a osmnáctého století prošla krajina dalším vývojem, někdy je také toto období označované krajinou barokní mozaiky. V tomto období byla opouštěna území, která nebyla tolik úrodná a byla nutnost hledat a osidlovat nové a úrodnější lokality, které by lépe plnily měnící se nároky rozrůstající se populace. Jako dalším obdobím, které je možné brát jako zlomové z pohledu vývoje krajiny je období průmyslové revoluce. V této etapě vývoje krajiny se začínají projevovat zvýšené potřeby lidské populace. Pastviny jsou více přeměňovány na ornou půdu a proběhlo první novověké scelování pozemků. Poslední podstatnou etapou, která měla za následek velké změny v krajinných strukturách, bylo období po druhé světové válce. Toto období lze neformálně nazvat socialistická krajina (LOKOČ A LOKOČOVÁ, 2010).

3.2. Operační program Životní prostředí pro roky 2014 – 2020

Bakalářské práce se zaměřuje na Prioritu č. 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu. Tato prioritní osa reaguje na aktuální výzvy, spojené zejména s rostoucím rizikem změny klimatu, a klade proto velký důraz na opatření v oblastech mitigace a adaptace na očekávané dopady změny klimatu. V širším měřítku je OP ŽP 2014 – 2020 zacílen na příspěvek k dosažení základních cílů strategie Evropa 2020 v oblasti životního prostředí, tedy na snižování emisí, zvyšování energetické účinnosti a zvyšování podílu energie z obnovitelných zdrojů, a dále k dosažení cílů její stěžejní iniciativy Evropa účinněji využívající zdroje. Základní Strategický rámec OP ŽP 2014-2020 na národní úrovni je dán Dohodou o partnerství. Širší strategický rámec je tvořen vládou schválenými dokumenty: Národním programem reforem ČR 2013, Strategií mezinárodní konkurenceschopnosti ČR a Strategickým rámcem udržitelného rozvoje ČR (MŽP, ©2014).

Prioritní osa 4 je rozdělena do čtyř specifických cílů:

- Specifický cíl 4.1: Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území
- Specifický cíl 4.2: Posílit biodiverzitu
- Specifický cíl 4.3: Posílit přirozené funkce krajiny
- Specifický cíl 4.4: Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech

Tab. 1. – Rozdělení specifických cílů s prioritní osy 4 (vlastní zpracování)

Číslo SC	Název specifického cíle	Zaměření
4.1	Zajistit příznivý stav předmětu ochrany národně významných chráněných území	zajišťování péče o NP, CHKO, NPR, NPP a lokality soustavy NATURA
4.2	Posílit biodiverzitu	péče o vzácné druhy a jejich biotopy a dále na péči o cenná stanoviště
4.3	Posílit přirozené funkce krajiny	zprůchodnění migračních bariér, vytváření, regenerace či posílení funkčnosti prvků a struktur, revitalizace a podpora samovolné renaturace vodních toků a niv, zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů
4.4	Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech	zlepšení kvality prostředí v sídlech

3.2.1. Podmínky pro udělení dotace

Do této analýzy jsou zařazeny realizace těchto konkrétních opatření vyplývajících z aktivity 4.3.2 Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.

Pro tuto aktivitu způsobilými žadateli obce, kraje, dobrovolné svazky obcí, organizační složky státu, státní podniky, veřejné výzkumné instituce a výzkumné organizace, veřejnoprávní instituce, příspěvkové organizace, vysoké školy a školská zařízení, nestátní neziskové organizace, církve a náboženské společnosti, podnikatelské subjekty, obchodní společnosti a fyzické osoby.

Podpora v rámci specifického cíle 4. 3., je poskytována z prostředků Evropského fondu regionálního rozvoje s obecnou maximální hranicí je 85 % celkových způsobilých výdajů, zbylých 15 % je účast příjemce podpory - žadatele. V některých případech je podpora vyšší, například nově zakládané prvky ÚSES jsou podporovány 100 %, oproti tomu revitalizace již stávajících prvků ÚSES jsou podporovány 80 % a 20 % je záležitostí žadatele. V rámci operačního programu má nejnižší procento podpory specifický cíl 4.4 zlepšit kvalitu prostředí v sídlech, kde je podpora rozdělena v poměru 60 % dotace a 40 % vlastní prostředky žadatele. Tento specifický cíl však není předmětem této bakalářské práce.

Hlavním kritériem pro akceptaci žádosti o dotaci je kritérium přijatelnosti. Obecně lze říci, že projekt je přijatelný, pokud projektová dokumentace obsahuje dostatečné zhodnocení stávajícího stavu lokality, to znamená, že obsahuje biologické posouzení lokality a výstupy z něj jsou reflektovány v navrhovaných opatřeních. Dalším kritériem je podmínka, že záměr nesmí být v kolizi s ostatními zájmy chráněnými dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny a musí být realizovaný na pozemcích, které jsou volně přístupné, bez poplatků či fyzických překážek omezujících průchod krajinou a nebrání migraci živočichů a v případě výsadby dřevin, jsou vysazovány pouze geograficky původní dřeviny.

Dalším důležitým kritériem je posouzení způsobilosti výdajů. K tomu dochází porovnáním projektovaných činností s náklady obvyklých opatření ministerstva životního prostředí (dále jen NOO). V NOO jsou uvedeny obvyklé ceny některých opatření, jako jsou například výsadby, tvorba malých vodních nádrží, tůní a dalších činností (MZP, ©2014).

3.2.2. Postup hodnocení žádosti o dotaci

Příjem žádosti o podporu probíhá prostřednictvím systému IS KP14+. Tato aplikace funguje jako forma webového prohlížeče a není nutné instalovat jakýkoli program. Internetová adresa je <https://mseu.mssf.cz>. V rámci projektu jsou hodnoceny formální požadavky a kontrola přijatelnosti. V rámci PO 4, je formální kontrola a kontrola přijatelnosti odpovědností

AOPK ČR. Tyto kontroly probíhají na regionálních pracovištích, kterých je v rámci České Republiky 14. Projekty, které byly kladně ohodnoceny, jsou distribuovány výběrové komisi a řídicímu orgánu, který je Ministerstvo životního prostředí (dále jen MŽP). V případě schválení žádostí řídicím orgánem, Státní fond životního prostředí (dále jen SFŽP) vydá rozhodnutí o poskytnutí dotace a odesílá rozhodnutí jednotlivým žadatelům (MŽP, ©2014).

3.2.3. Implementace Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020

Pro všechny prioritní osy a jednotlivé specifické cíle jsou vytvořeny výkonostní rámce, tzv. milníky, které se v průběhu šestiletého období vyhodnocují. V rámci specifického cíle 4. 3. je hlavním ukazatelem, neboli indikátorem, plocha stanovišť, které jsou podporovány s cílem zlepšit jejich stav zachování. Tento ukazatel je celkovou výměrou území, na které vlivem realizovaných opatření dojde k posílení přirozených funkcí krajiny, obnově přirozeného či přírodě blízkého stavu krajiny a to způsobem, který posílí ekologickou stabilitu a biodiverzitu a přispívá k posílení adaptace na změnu klimatu. Milník pro rok 2018 byl stanoven na základě analýzy jednotkových nákladů a předpokládané implementace specifického cíle na konci roku 2018. Očekávaná hodnota za šestileté období je 14070 hektarů pro všechny specifické cíle celé prioritní osy 4. Milník, který je nastaven pro průběžné vyhodnocení dané prioritní osy ke konci roku 2018 je hodnota 327 hektarů. Jak je patrné z Výroční zprávy o implementaci Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 za rok 2018, došlo výběrovou komisí ke dni 31. 12. 2018 k doporučení financování u 885 projektů za 0,2 mld. EUR celkových způsobilých výdajů. Oproti předchozím rokům došlo ke zlepšení úspěšnosti výzev zejména u SC 4.3 (např. u výzev 93 a 108 zaměřených na SC 4.3 vyhlášených v roce 2018 dosáhl požadavek žadatelů o dotaci 188 %, resp. 172 % alokace výzev v CZV).

S ohledem na vývoj příjmu žádostí, lze očekávat, že milník pro celé šestileté období bude splněn.

4. Metodika

V rámci této kapitoly jsou popsány metody a postupy, které byly v bakalářské práci použity za účelem splnění cílů specifikovaných v úvodní kapitole. Práce byla vyhotovena na základě získaných dat z období let 2014 – 2020. Zdrojem těchto dat byly výstupy ze systému MS 2014+ a z výsledných zpráv výběrové komise. Tyto zprávy jsou veřejně přístupné a volně ke stažení na stránkách <https://www.opzp.cz/o-programu/vyberova-komise/>.

Systém MS 2014+ je prostředí pro hodnocení projektů a jako zaměstnanec AOPK ČR v oddělení hodnocení projektů, jsem hodnotitelem podaných žádostí o dotaci a z pozice této funkce jsem měl přístup k veškerým informacím a datům, které jednotlivé žádosti obsahovaly. V tomto systému je nahraná všechna projektová dokumentace včetně položkových rozpočtů a mapových podkladů. Tyto informace nejsou veřejně přístupné.

Dalším zdrojem byly informace a výsledky z jednání výběrové komise, která je poradním orgánem Řídícího orgánu operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020. Tyto data jsou veřejně přístupné, na www stránkách jak je uvedeno výše. Díky těmto datům jsem provedl analýzu administrovaných žádostí o dotaci z konkrétního specifického cíle 4.3: Posílit přirozené funkce a aktivity, která je zaměřena na vytváření, regeneraci či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur.

Prvním krokem byl výběr konkrétních projektů, které se této aktivity týkaly. Bylo analyzováno celkem 9 výzev, které obsahovaly přijaté a následně vyhodnocené a podpořené žádosti o dotaci. Tyto data byla analyzována po stránce finanční, z hlediska druhu žádajících subjektů, velikosti podpořených opatření a v neposlední řadě samotnou analýzou zaměření jednotlivých žádostí. Podstatou je ze získaných dat vyhotovit analýzu efektivnosti jednotlivých podporovaných opatření. Výsledky této analýzy by mohly pomoci efektivněji nastavit podmínky pro další programové období 2021 – 2027.

Bakalářská práce se skládá ze dvou částí a to z teoretické části a z praktického vyhodnocení získaných dat. Teoretická část byla sestavena formou literární rešerše tištěných a elektronických zdrojů. Základními body této rešerše je vymezení a popsání jednotlivých kategorií podporovaných opatření, které se později staly v druhé části bakalářské práce určujícím parametrem, dle kterého se jednotlivá data analyzovala. Druhá část bakalářské práce pracuje s počátečními daty získanými ze dvou zdrojů a jejich vyhodnocením. Tato část se bude skládat z výzkumu provedeného na základě získaných dat a jejich zpracování, aby mohla být nápomocna k návrhu efektivních doporučení pro další programové období.

Analýza byla provedena formou kvalitativního a kvantitativního výzkumu. Veškerá data, která byla získaná v průběhu vypracování této bakalářské práce, byla zpracována v tabulkách a pro lepší vyjádření byly použity také grafy. V závěru této práce bude snaha navrhnout změny a doporučení k efektivnímu využívání dotačního titulu v následujícím programovém období.

5. Výsledky

Jak již bylo zmíněno výše, analýza konkrétních výsledků byla v rámci aktivity 4.3.2. Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur rozdělena do 8 kategorií. Toto rozdělení vychází z mé analýzy jednotlivých projektů, kterou jsem provedl při hodnocení žádostí o dotaci, dle informací, uvedených v hodnotitelském systému MS 2014 + a prozkoumáním projektových dokumentací jednotlivých projektů. Na základě tohoto průzkumu jsem projekty rozřadil dle názvů a popisu navrhovaných opatření, které je uvedeno v systému pro hodnocení přijatých žádostí. V případě nejasných popisů jsem prostudoval jednotlivé projektové dokumentace a z průvodních zpráv a přiložených rozpočtů jsem tyto projekty rozřadil do kategorií. V rámci této analýzy jsem vytvořil 8 kategorií, které jsou popsány níže v kapitole 5. 1. Rozdělení podaných projektů dle jednotlivých kategorií.

5.1. Definování kategorií pro třídění projektů dle zaměření a navrhovaných činností

Kterými jsou mez, izolační zeleň, břehové a doprovodné porosty, stromořadí, větrolam, ÚSES, extenzivní ovocný sad, rozptýlená zeleň.

5.1.1. Mez

Projekty, které byly zahrnuty do kategorie „mez“ se dají definovat jako souvislý zatravněný útvar liniového typu, jehož hlavní funkcí je zejména snižování nebezpečí vodní, popřípadě větrné eroze. Typicky tvoří předěly mezi bloky intenzivně obdělávané zemědělské půdy. Ve svažitém terénu jsou využity i pro snížení sklonu sousedních ploch a umožňují tak jejich snažší obhospodařování. Součástí zakládaných mezí mohou být různé příkopy, průlehy a zasakovací pásy. Zpravidla je vymezen hranicí půdního bloku, případně dílu půdního bloku. Součástí meze může být dřevinná vegetace, případně kamenná zídka, (TRANTINOVÁ, 2009).

Realizace tohoto opatření má pozitivní vliv na akumulaci vody v krajině, kdy zvyšuje vsak do půdy a snižuje rychlost povrchového odtoku. Dále jsou velmi přínosné z hlediska snižování odnosu do povrchových vod. Jedná se hlavně o jemné částice a anorganické sedimenty. Tato funkce má opět pozitivní vliv na hydromorfologii toků a má vliv na strukturu sedimentu a na vodu vázaných živočichů. Jelikož jsou v rámci těchto opatření realizovány výsadby dřevinné vegetace, mají taková opatření rovněž velký význam z hlediska krajinného rázu a z hlediska biodiverzity, kdy se stávají hnízdištěm a migrační zónou zvěře, hmyzu, rostlin

a všech živých organismů (VÝZKUMNÝ ÚSTAV VODOHOSPODÁŘSKÝ T. G. MASARYKA, ©2018).

5.1.2. Izolační zeleň

Izolační zeleň nebo rovněž lze tuto zeleň jako bariérovou. Do této kategorie byly zahrnuty projekty, které mají za cíl hlavně ochranu před negativními vlivy hlukovými, prachovými, hygienickými a vizuálními. Tato zeleň je lokalizována na plochách občanského vybavení, na plochách výroby a skladování a dále v plochách technické a dopravní infrastruktury, kde odděluje obytnou zástavbu od průmyslových staveb či komerčních areálů nebo frekventovaných dopravních koridorů. Tato zeleň je neúčinnější při kombinaci všech pater – stromového, keřového a bylinného (MACKOVIČ, 2013)

5.1.3. Břehové a doprovodné porosty

U břehových porostů se jedná se o zeleň rostoucí v břehové hraně, případně v korytě toku nebo blízkosti hladinové čáry vodního toku a v jejím ochranném pásmu. Doprovodné porosty jsou situované za břehovou hranou směrem do volné krajiny. Dále pak jsou do této kategorie zahrnuty výsadby dřevin, které jsou součástí revitalizací malých vodních nádrží, tůní nebo mokřadů. Tyto opatření, jako jsou doplňkové výsadby břehových a doprovodných porostů mají zvláštní význam pro morfologický a ekologický stav, vývoj a stabilitu vodního toku. Hlavními aspekty jsou kořenové pletence, které se významně podílejí na tvarové členitosti vodního toku a jsou nenahraditelné jako stanoviště a úkryty pro vodní a na vodu vázané živočichy. Dalším aspektem je podpora dynamické stability koryt a případné ovlivňování povodňového proudění a podporují tlumivý povodňový rozliv do nivních území a jsou významným ekologickým zdrojem dřevní hmoty, přítomné v korytě (JUST, 2013).

5.1.4. Stromořadí

Do této kategorie byly zařazeny linie stromů, které jsou definovány vyhláškou č. 189/2013, kde se stromořadím rozumí souvislá řada nejméně deseti stromů s pravidelnými rozestupy (VYHLÁŠKA Č. 189/2013).

V rámci této kategorie jsou zařazeny jak jednostranné, tak i oboustranné řadové výsadby. Jedná se tedy o útvary liniového typu, které jsou zpravidla doprovodným prvkem vodních toků, dopravních komunikací či sloužící jako značení hranic pozemků. Dále do této kategorie byly zařazeny projekty, které se nezabývají pouze výsadbami stromů, ale rovněž

jsou založené na udržovacích arboristických zásadách, jako jsou zdravotní, výchovné, bezpečnostní a udržovací řezy, úpravy průjezdných a průchozích profilů.

5.1.5. Větrolam

Tato kategorie obsahuje projekty, u kterých je hlavním měřítkem účinné opatření proti větrné erozi a vedou ke snížení rychlosti větru v určité vzdálenosti před a za větrolamem a snižuje turbulentní výměny vzdušných mas v přízemních vrstvách. Jsou projektovány dle metodiky OPTIMALIZACE FUNKCÍ VĚTROLAMŮ V ZEMEDĚLSKÉ KRAJINĚ (PODHRÁZSKÁ, A KOL.).

Obecně se dá říci, že se jedná o pásy stromů, případně kombinaci stromů a keřů různé šířky, které jsou orientované kolmo proti převládajícím směrům větrů. Mají protierozní a půdoochrannou funkci. Větrolamy jsou rozděleny do několika druhů. Jedná se o prodouvavé, poloprodouvavé a neprodouvavé. Tyto druhy se liší dle počtu řad stromů a keřového patra, šířkou, výškou keřového patra, odstupovou vzdáleností, typem půdy a druhem a kombinací použitých dřevin. Jsou vysazovány v ploché krajině na okrajích polí, v okolí domů a kolem pozemních komunikací organizmů (VÝZKUMNÝ ÚSTAV VODOHOSPODÁŘSKÝ T. G. MASARYKA, ©2018).

5.1.6. ÚSES

Jedná se o územní systém ekologické stability. Do této kategorie jsou zařazeny plochy, které dle §3 písmene a) zákona č. 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny tvoří vzájemně propojený soubor přirozených i pozměněných, ale přírodě blízkých ekosystémů, které udržují přírodní rovnováhu. Konkrétní území je vymezené příslušnou územně plánovací dokumentací formou opatření obecné povahy, ve které je ÚSES vymezen, nebo rozhodnutím o pozemkové úpravě. Skladebné části ÚSES jsou biocentra, biokoridory a interakční prvky (AOPK ČR, ©2020).

5.1.7. Extenzivní ovocný sad

Jedná se o skupinové výsadby ovocných dřevin, většinou v pravidelných řadách a v pravidelných rozestupech, nebo takzvaně na divoko, u kterých je potlačena produkční funkce. Vysazovány jsou především vysokokmeny ovocných dřevin a původní krajové odrůdy (BOČEK, 2016).

5.1.8. Rozptýlená zeleň

Tato kategorie obsahuje všechny ostatní druhy opatření, která nejsou uvedena v předešlé kategorizaci. Jedná se o útvary neliniového typu, solitérní dřeviny, trvalé porosty dřevin včetně bylinného patra, které nejsou lesem, zemědělskou kulturou ani součástí intravilánu sídel. Do této kategorie jsou zahrnuty spontánně vzniklé přírodní vegetační prvky, ale i uměle založené vegetační útvary. Tato kategorie může být také nazývána jako nelesní nebo mimolesní zeleň.

5.2. Souhrn výsledků práce

Bakalářská práce byla vypracována na základě detailního průzkumu podaných a vyhodnocených žádostí z operačního programu životní prostředí, který je pro žadatele dispozici od roku 2014 – 2020. Z aplikace pro hodnotitele MS2014+ a z výstupů výběrové komise byly vybrány všechny podpořené projekty, které splnily podmínky dotačního titulu a konkrétní výzvy. Jak již bylo napsáno výše, do této práce byly zahrnuty všechny podpořené projekty z aktivity 4.3.2 Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Celkem bylo podáno 582 projektů za období od roku 2014 – 2020. Žádostí, které splnili požadovaná kritéria, bylo 448 na celkové rozloze 1538,613 ha s celkovými způsobilými výdaji na úrovni 1460, 37 mil Kč. Celkově se jedná o 448 podpořených projektů za všechny výzvy.

5.2.1. Množství projektů dle jednotlivých výzev

Tab. 2. Množství projektů dle jednotlivých výzev (vlastní zpracování)

číslo výzvy	množství projektů podpořených	Množství projektů nepodpořených	celkem	% nepodpořených projektů
12. výzva	26	24	50	48
29. výzva	61	16	77	21
32. výzva	43	18	61	30
55. výzva	53	15	68	22
59. výzva	50	22	72	31
93. výzva	29	6	35	17
108. výzva	65	9	74	12
111. výzva	4	3	7	43
131. výzva	117	21	138	15
celkem za výzvy	448	134	582	23

Jak je z této tabulky č. 2. Množství projektů dle jednotlivých výzev patrné, průměrné množství nepodpořených projektů je na úrovni 23 %. Celkové množství podpořených projektů je 448.

Graf č. 1 Množství podpořených projektů v každé výzvě (vlastní zpracování)

Tyto výzvy byly kontinuálně vyhlášovány a hodnoceny během období šesti let od roku 2014 – 2020. V tabulce č. 3. Rok vyhlášení jednotlivých výzev, jsou konkrétní výzvy rozepsány dle roků, v kterých byly jednotlivé výzvy vyhlášeny:

Tab. 3. Rok vyhlášení jednotlivých výzev (vlastní zpracování)

rok	Výzva č.
2015	12.
2016	29., 32.
2017	55., 59.
2018	93., 108., 111.
2019	131.
2020	140.

Jednalo se celkem o 10 výzev vypsanych během let 2014 – 2020. Jak již bylo uvedeno v textu výše, v rámci této bakalářské práce bylo vyhodnoceno devět výzev. Poslední desátá výzva byla vyhlášena v březnu roku 2020 a příjem žádostí bude ukončen 8. 6. 2020 a dosud nebyla vyhodnocena.

Tab. 4. Celkové způsobilé výdaje podpořených projektů dle výzev v milionech Kč (vlastní zpracování)

číslo výzvy	alokace	čerpáno
12. výzva	164	22,40
29. výzva	287,5	133,12
32. výzva	367	82,02
55. výzva	300	99,35
59. výzva	300	147,36
93. výzva	300	222,62
108. výzva	400	200,34
111. výzva	150	7,28
131. výzva	300	544,08
celkem za výzvy	2568,5	1458,56

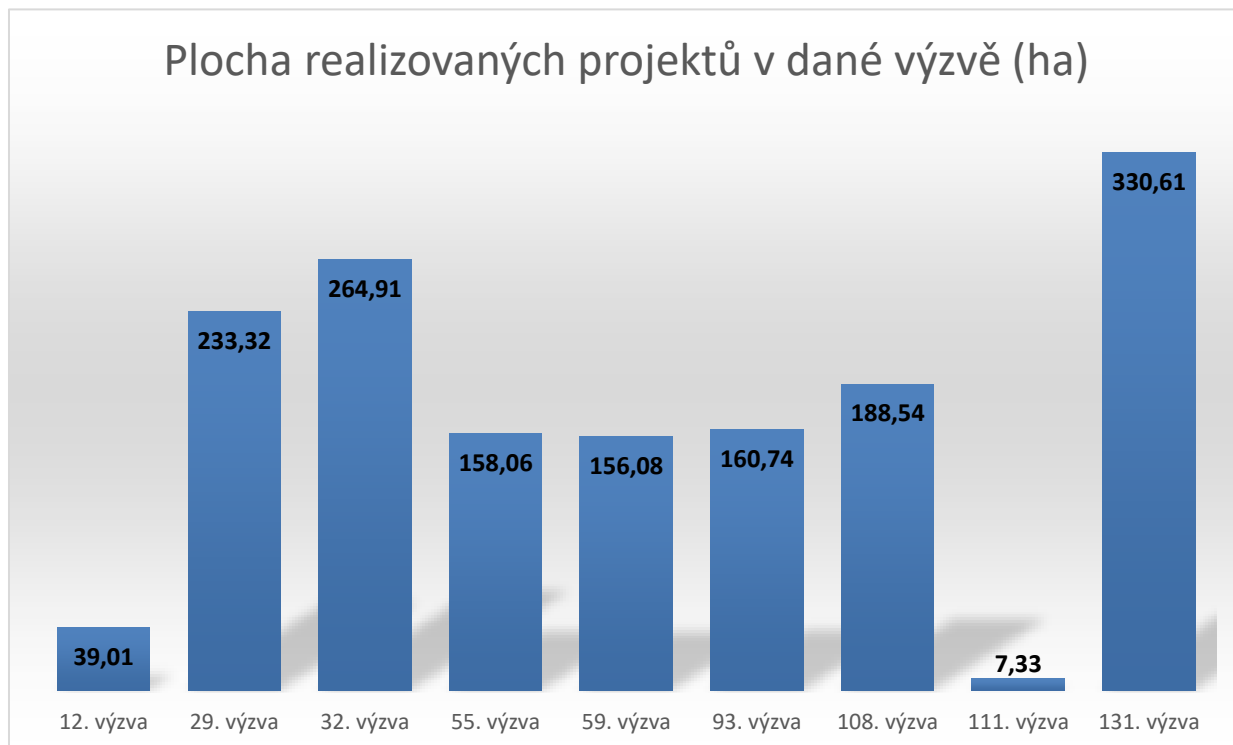
Tabulka č. 4. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy v ha, ukazuje alokované prostředky v jednotlivých výzvách pro celý specifický cíl 4.3. Posílit přirozené funkce krajiny. V třetím sloupci je uvedeno skutečné čerpání za aktivitu 4.3.2. Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. Z této tabulky vyplývá, že aktivita 4.3.2. z celkových prostředků vyčleněných do specifického cíle 4. 3. vyčerpala 56 % z celkového množství alokovaných prostředků.

5.2.2. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy

Tab. 5. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy v ha (vlastní zpracování)

číslo výzvy	ha celkem za výzvu
12. výzva	39,01
29. výzva	233,32
32. výzva	264,91
55. výzva	158,06
59. výzva	156,08
93. výzva	160,74
108. výzva	188,54
111. výzva	7,33
131. výzva	330,61
celkem za výzvy	1538,61

Graf č. 2. Plocha realizovaných projektů v dané výzvě v hektarech (vlastní zpracování)

V tabulce č. 5. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy v ha, je uvedena plocha realizovaných projektů za každou výzvu a celková hodnota za všechny výzvy. Plocha je uvedena v hektarech. Pro snadnější orientaci byla tabulka doplněna grafem č. 2. Plocha realizovaných projektů v dané výzvě v hektarech. Z tabulky č. 5 Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy v hektarech, je patrné, že celková plocha, na které se realizovalo opatření vyplývající z jednotlivých výzev aktivity 4.3.2 – vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur je 1538,613 ha.

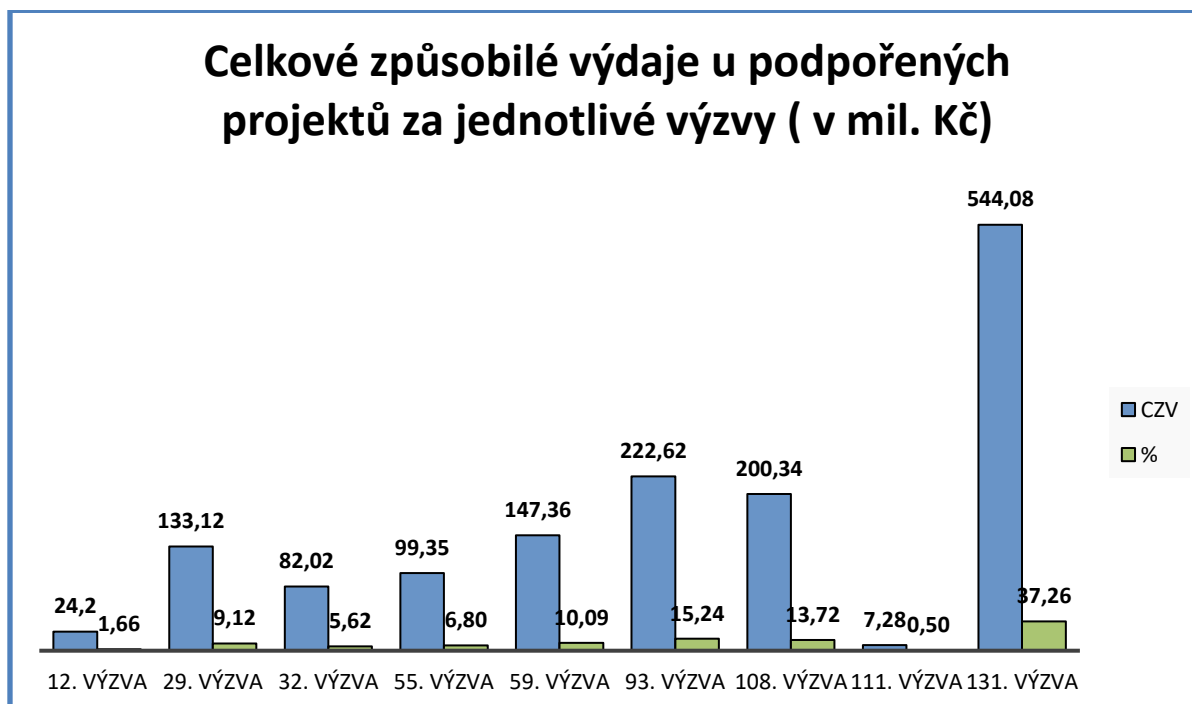
5.2.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy (v mil. Kč)

Tab. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy v milionech Kč (vlastní zpracování)

číslo výzvy	CZV	%
12. výzva	24,2	1,66
29. výzva	133,12	9,12
32. výzva	82,02	5,62
55. výzva	99,35	6,80
59. výzva	147,36	10,09
93. výzva	222,62	15,24
108. výzva	200,34	13,72
111. výzva	7,28	0,50
131. výzva	544,08	37,26
celkem za výzvy	1460,37	100

V tabulce č. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy v milionech Kč, jsou uvedeny celkové způsobilé výdaje za jednotlivé výzvy a množství prostředků vyplacených žadatelům celkem za analyzované výzvy. Ve třetím sloupci je uveden procentní poměr za každou výzvu.

Graf č. 3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy v milionech Kč (vlastní zpracování)

5.3. Výsledné hodnoty rozdělené dle jednotlivých opatření

Tab. 7. Celková tabulka rozdělená za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
množství podaných projektů	39,00	4,00	33,00	149,00	12,00	143,00	39,00	29,00
%	8,71	0,89	7,37	33,26	2,68	31,92	8,71	6,47
plocha opatření v ha	76,37	4,93	71,18	332,13	65,13	603,22	112,84	272,82
%	4,96	0,32	4,63	21,59	4,23	39,21	7,33	17,73
CZV za opatření v mil. Kč	182,06	6,45	92,27	259,82	38,33	701,60	110,96	68,90
%	12,47	0,44	6,32	17,79	2,62	48,04	7,60	4,72
Průměrné CZV na 1 projekt dle opatření v mil. Kč	4,67	1,61	2,80	1,74	3,19	4,91	2,85	2,38
průměrná plocha na 1 projekt dle opatření v ha	1,96	1,23	2,16	2,23	5,43	4,22	2,89	9,41
Průměrné CZV na 1 ha dle opatření	2,38	1,31	1,30	0,78	0,59	1,16	0,98	0,25
jak velká plocha se realizovala za 1 mil	0,42	0,76	0,77	1,28	1,70	0,86	1,02	3,96

Tabulka č. 7. Celková tabulka rozdělená za jednotlivá opatření obsahuje souhrnné informace o podpoře jednotlivých opatření. Jedná se o celkové informace za jednotlivá opatření. V prvním řádku je vypsáno celkové množství podpořených projektů dle jednotlivých opatření včetně procentního poměrového vyjádření. Z toho vyplývá, že nejvíc podpořených projektů bylo v rámci ÚSES (biokoridory, biocentra a interakční prvky) a nejmenší množství

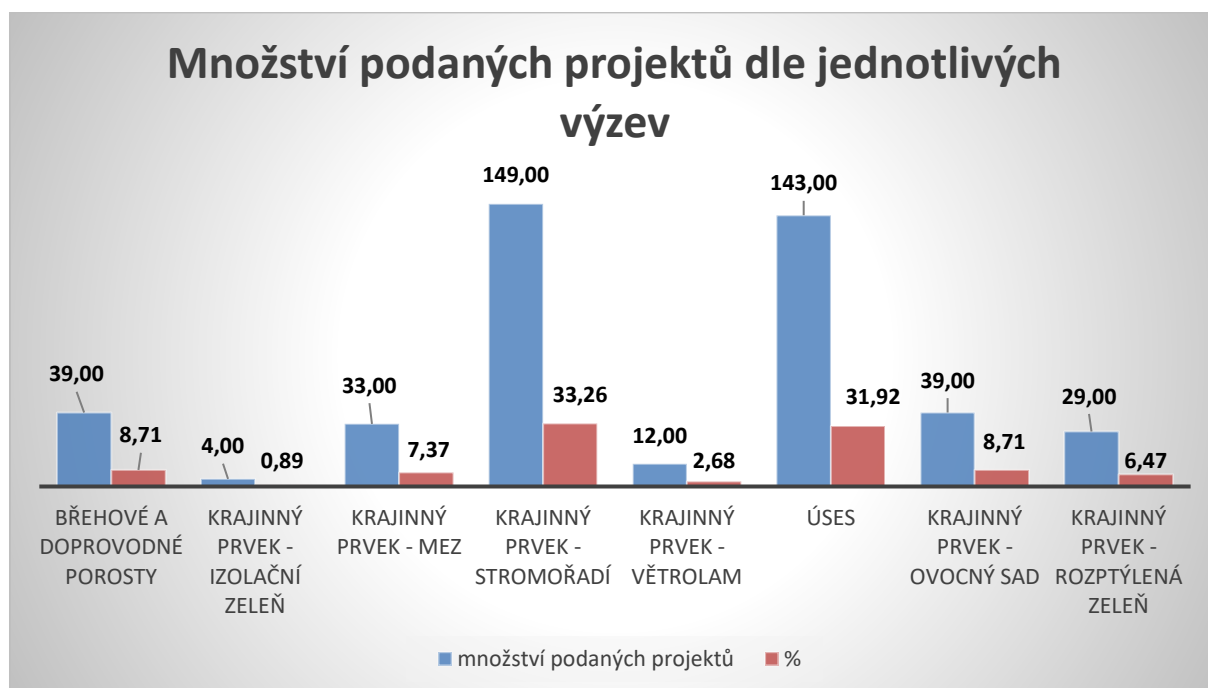
podpořených projektů bylo na realizaci izolační zeleně. V dalším řádku je vyjádřena plocha, která byla v rámci jednotlivých opatření podpořena. Plocha podpořených opatření je logickým vyústěním předešlého řádku s vyjádřením množství projektů. Následují celkové způsobilé výdaje, které byly poskytnuty dle jednotlivých opatření. Dalším výstupem jsou průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené na jeden projekt, průměrná plocha jednoho projektu v hektarech, průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené na 1 hektar a průměrná plocha, která byla realizována dle opatření za 1 milion Kč.

5.3.1. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření

Tab. 8. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
množství podaných projektů	39,00	4,00	33,00	149,00	12,00	143,00	39,00	29,00
%	8,71	0,89	7,37	33,26	2,68	31,92	8,71	6,47

Graf č. 4. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření (vlastní zpracování)

Tabulka č. 8. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření popisuje množství podaných projektů na jednotlivá opatření. Z této tabulky vyplývá, že nejvíce projektů bylo za jednotlivé výzvy podáno na opatření zakládající nebo revitalizující ÚSES a zakládání nebo

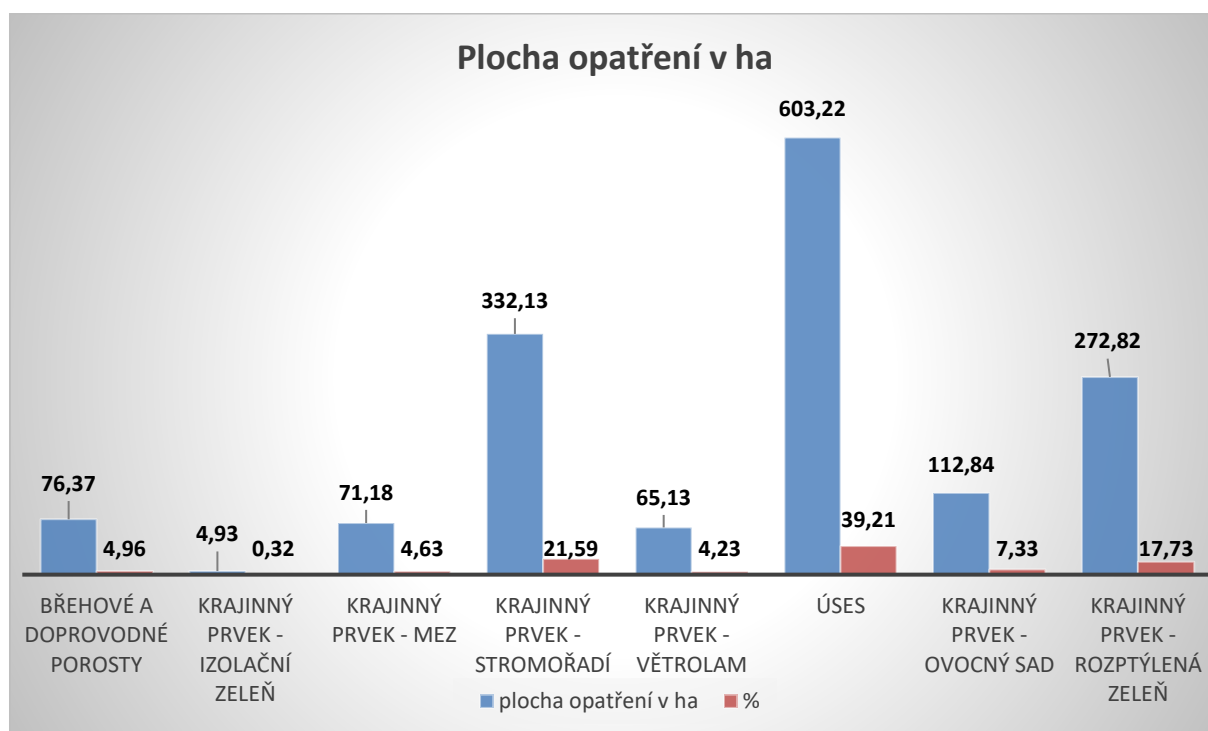
revitalizaci stromořadí. Nejméně projektů pak bylo podáno na opatření zabývající se zakládáním větrolamů a izolační zeleň.

5.3.2. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy

Tab. 9. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
plocha opatření v ha	76,37	4,93	71,18	332,13	65,13	603,22	112,84	272,82
%	4,96	0,32	4,63	21,59	4,23	39,21	7,33	17,73

Graf č. 5. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy (vlastní zpracování)

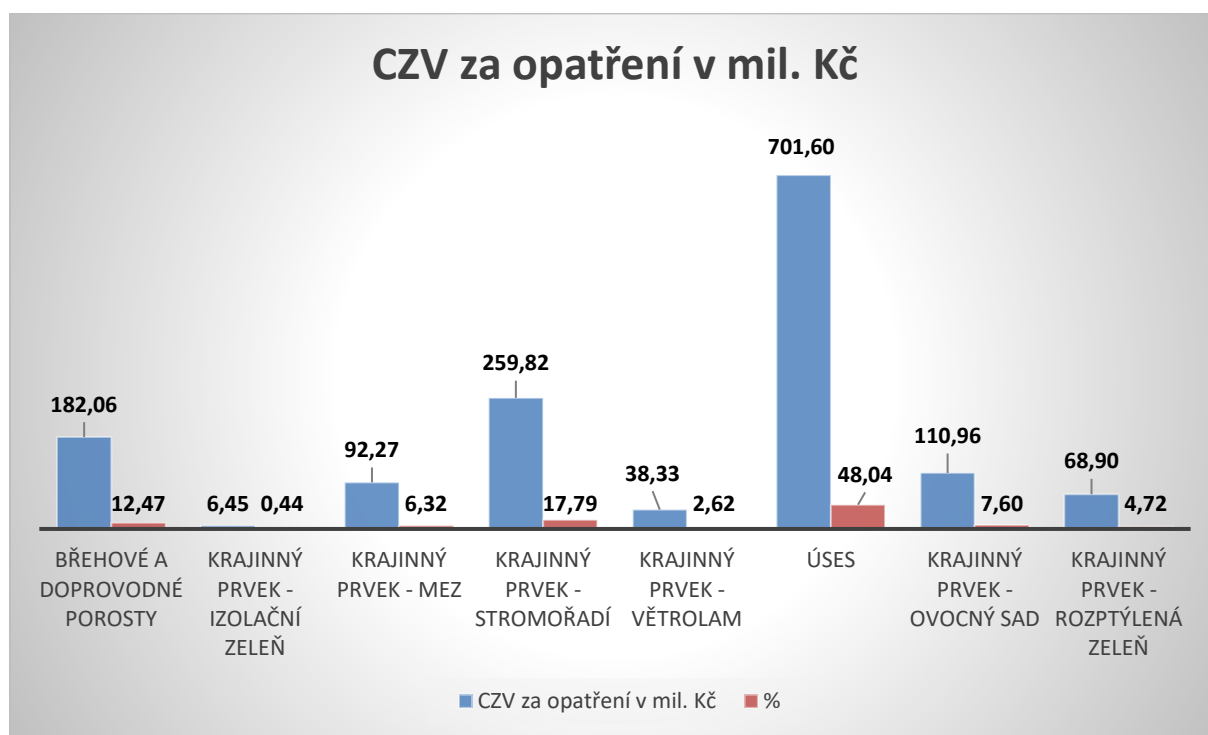
Z tabulky č. 9. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy a z grafu č. 5. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy, která vyjadřují plochu jednotlivých opatření v hektarech, vychází, že největší plocha byla realizována na území vymezené ÚSES, dále pak rozptýlené zeleni a realizací stromořadí. Nejmenší plocha byla realizována na opatření zabývající se izolační zelení.

5.3.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření

Tab. 10. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
CZV za opatření v mil. Kč	182,06	6,45	92,27	259,82	38,33	701,60	110,96	68,90
%	12,47	0,44	6,32	17,79	2,62	48,04	7,60	4,72

Graf č. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)

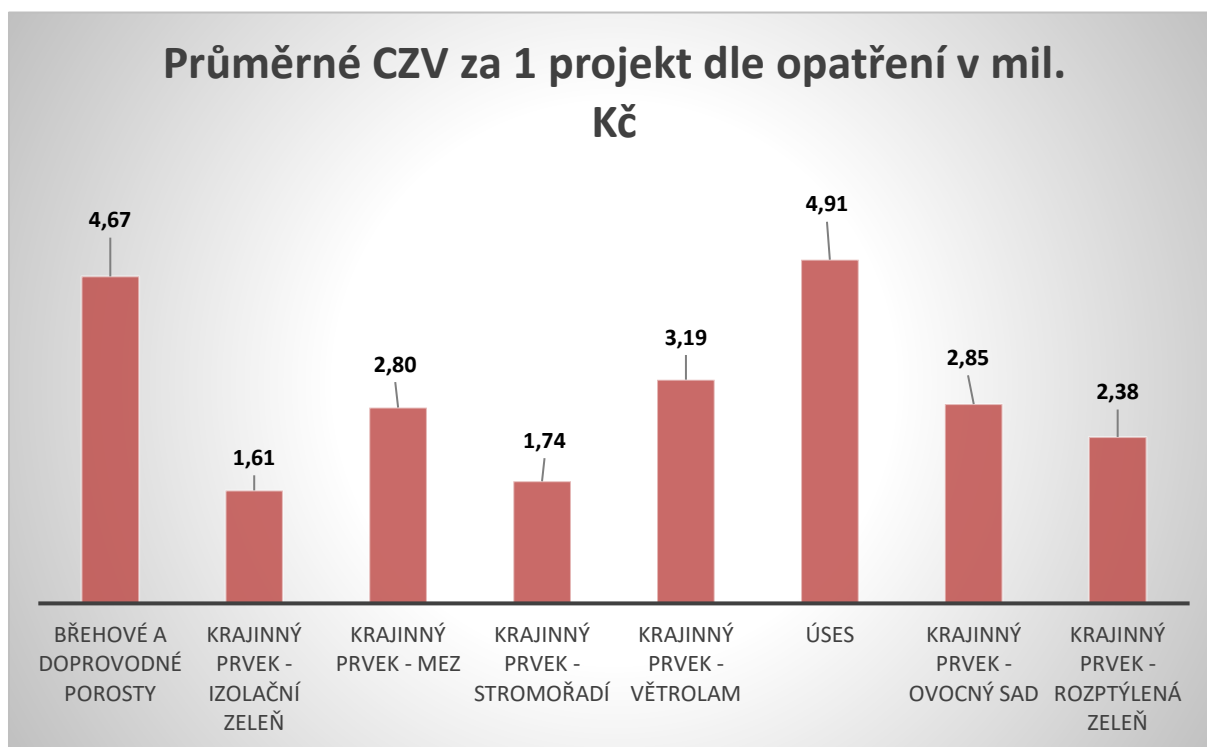
V tabulce č. 10. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření a grafu č. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření lze vidět rozdělení celkových způsobilých výdajů, které byly poskytnuty na jednotlivá opatření. Největší objem finančních prostředků byl poskytnut na opatření ÚSES, konkrétně se jedná o částku přes 700 milionů Kč a dále na realizaci stromořadí, která byla podpořena částkou skoro 260 milionů Kč.

5.3.4 Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření

Tab. 11. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
průměrné CZV na 1 projekt dle opatření v mil. Kč	4,67	1,61	2,80	1,74	3,19	4,91	2,85	2,38

Graf č. 7. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč (vlastní zpracování)

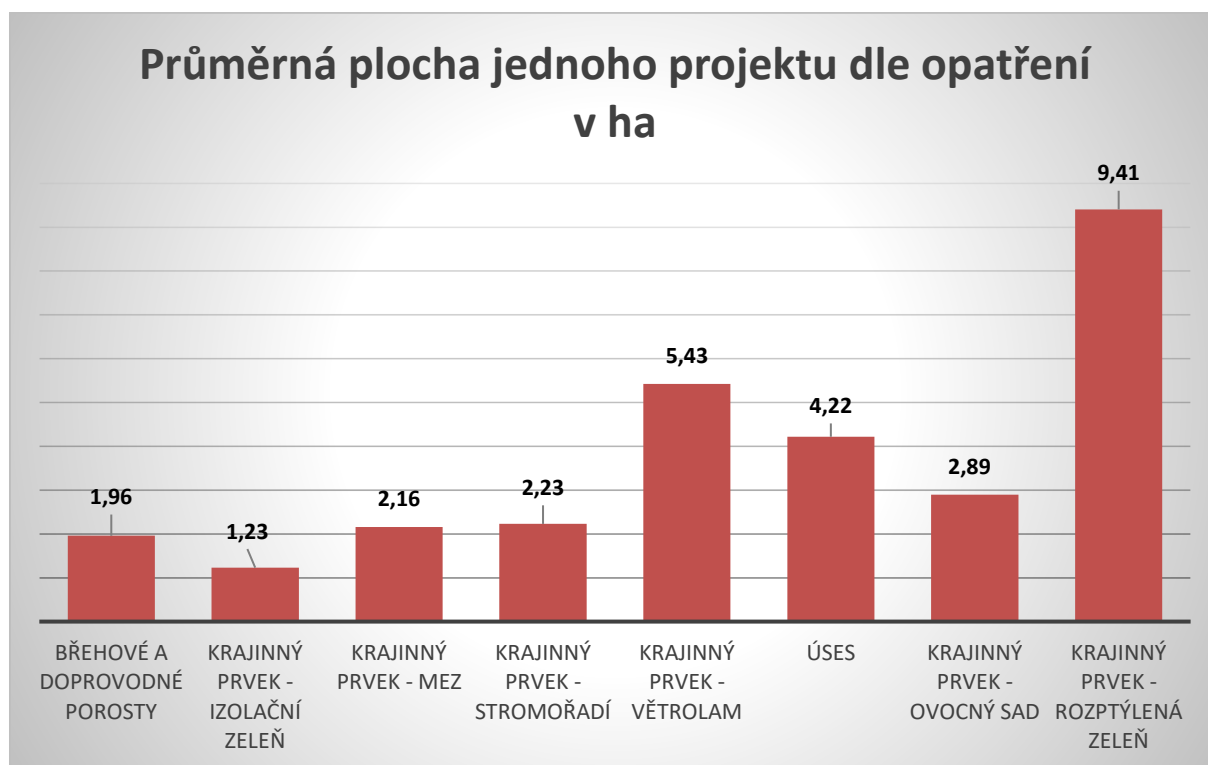
Dalším výstupem je tabulka č. 11. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč a související graf č. 7. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč, které vykazují průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené za jeden projekt. Z těchto dat je patrné, že průměrně nejnáročnější opatření jsou realizována v břehových porostech a v realizacích prvků ÚSES.

5.3.5. Průměrná plocha jednoho projektu dle opatření v hektarech

Tab. 12. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
průměrná plocha na 1 projekt dle opatření v ha	1,96	1,23	2,16	2,23	5,43	4,22	2,89	9,41

Graf č. 8. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech (vlastní zpracování)

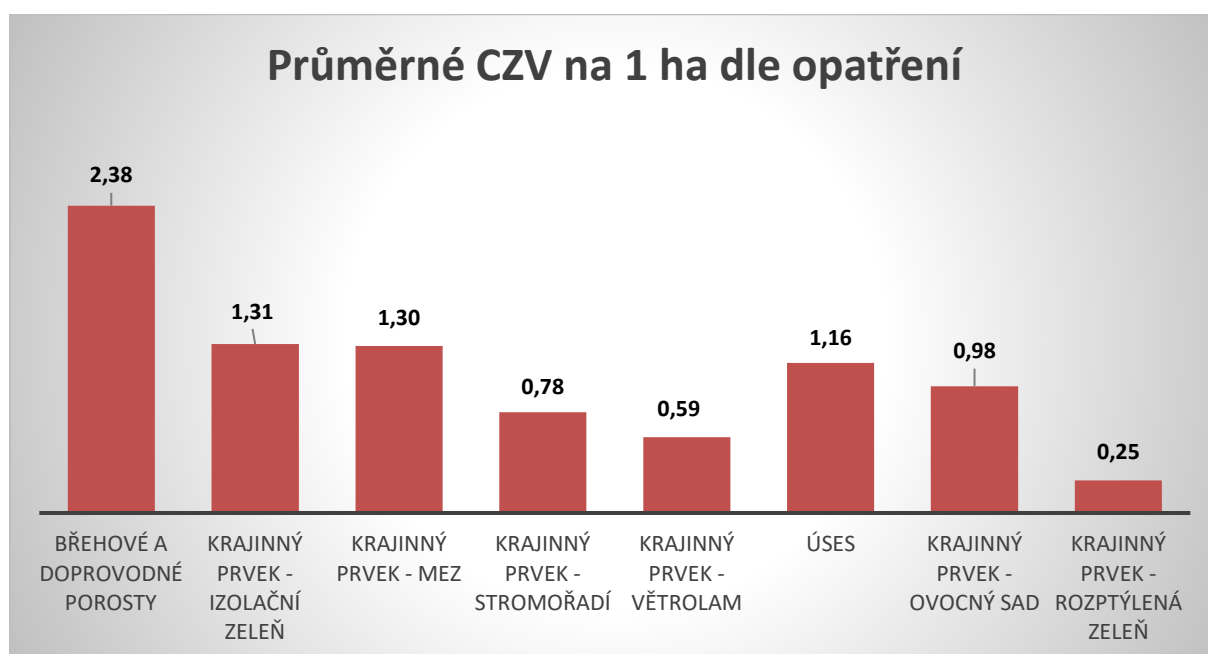
Tabulka č. 12. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech a související graf č. 8. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech vyjadřuje průměrnou plochu jednoho projektu dle jednotlivých opatření. Z této tabulky vyplývá, že průměrná plocha jednoho projektu je největší u opatření rozptýlená zeleň a u projektů zaměřených na realizace nebo obnovu větrolamů. Nejmenší plochu má na jeden projekt realizace projektů izolační zeleně.

5.3.6. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření

Tab. 13. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
Průměrné CZV na 1 ha dle opatření	2,38	1,31	1,30	0,78	0,59	1,16	0,98	0,25

Graf č. 9. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření (vlastní zpracování)

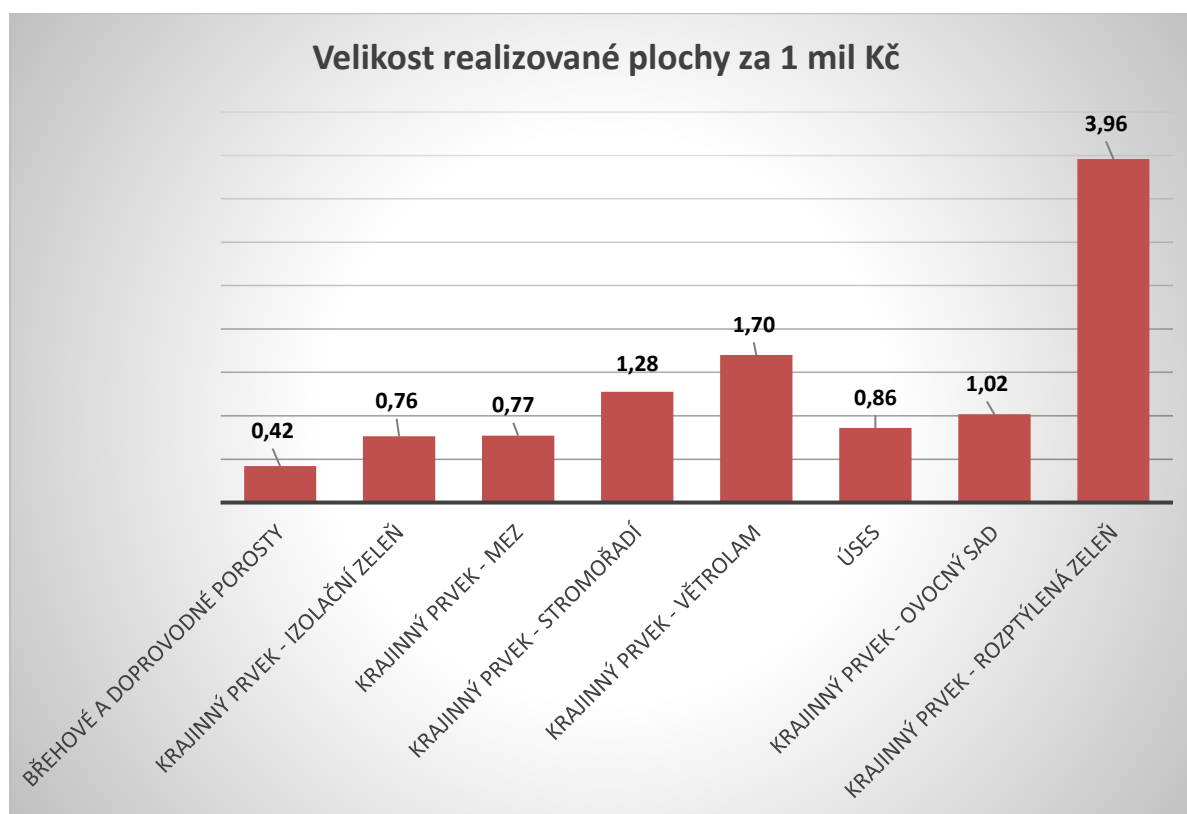
Tabulka č. 13. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření a graf č. 9. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření ukazuje průměrné celkové způsobilé výdaje, které byly vynaloženy na 1 hektar plochy. Z této tabulky vyplývá, že výdaje na 1 hektar plochy jsou nejvyšší u realizace břehových porostů. Nejnižší výdaje na jeden hektar plochy jsou u opatření rozptýlená zeleň.

5.3.7. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření

Tab. 14. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň
jak velká plocha se realizovala za 1 mil	0,42	0,76	0,77	1,28	1,70	0,86	1,02	3,96

Graf č. 10. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření (vlastní zpracování)

Poslední tabulkou, která analyzuje podpořené projekty dle realizovaných opatření je tabulka č. 14. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření a související graf č. 10. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření. V této tabulce je uvedena velikost plochy, která byla realizována za 1 milion Kč. Tabulka je uvedena v hektarech. Tato tabulka je potvrzením analyzovaných dat jednotlivých projektů, a tabulek uvedených výše. Největší plochou realizovanou za 1 milion Kč jsou opatření spadající do rozptýlené zeleně a nejmenší byly plochy břehových a doprovodných porostů.

5.4. Výsledné hodnoty rozdělené dle žádajících subjektů

Tab. 15. Celková tabulka rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	církev a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
množství podaných projektů	333,00	41,00	14,00	25,00	13,00	8,00	7,00	3,00	4,00
%	74,33	9,15	3,13	5,58	2,90	1,79	1,56	0,67	0,89
plocha opatření v ha	1016,39	83,88	234,25	60,89	42,65	21,01	20,67	39,73	19,14
%	66,06	5,45	15,22	3,96	2,77	1,37	1,34	2,58	1,24
CZV za opatření v mil. Kč	1147,54	91,49	52,58	67,18	54,70	16,63	4,56	3,02	15,45
%	78,58	6,26	4,09	4,60	3,75	1,14	0,31	0,21	1,06
Průměrné CZV na 1 projekt dle subjektu v mil. Kč	3,45	2,23	3,76	2,69	4,21	2,08	0,65	1,01	3,86
průměrná plocha na 1 projekt dle subjektu v ha	3,05	2,05	16,73	2,44	3,28	2,63	2,95	13,24	4,79
Průměrné CZV na 1 ha dle subjektu	1,13	1,09	0,22	1,10	1,28	0,79	0,22	0,08	0,81
jak velká plocha se realizovala za 1 mil	0,89	0,92	4,46	0,91	0,78	1,26	4,54	13,14	1,24

Tato tabulka č. 15. Celková tabulka rozdělená dle žádajících subjektů obsahuje souhrnné informace o podpořených projektech s ohledem na žádající subjekty. Žádající subjekty byly rozděleny do několika kategorií, které vycházejí z analýzy konkrétních žadatelů uvedených u jednotlivých projektů. Všechny uvedené subjekty jsou způsobilými příjemci dotací. Způsobilost žadatele je vyjmenována v dokumentu Pravidla pro žadatele a příjemce

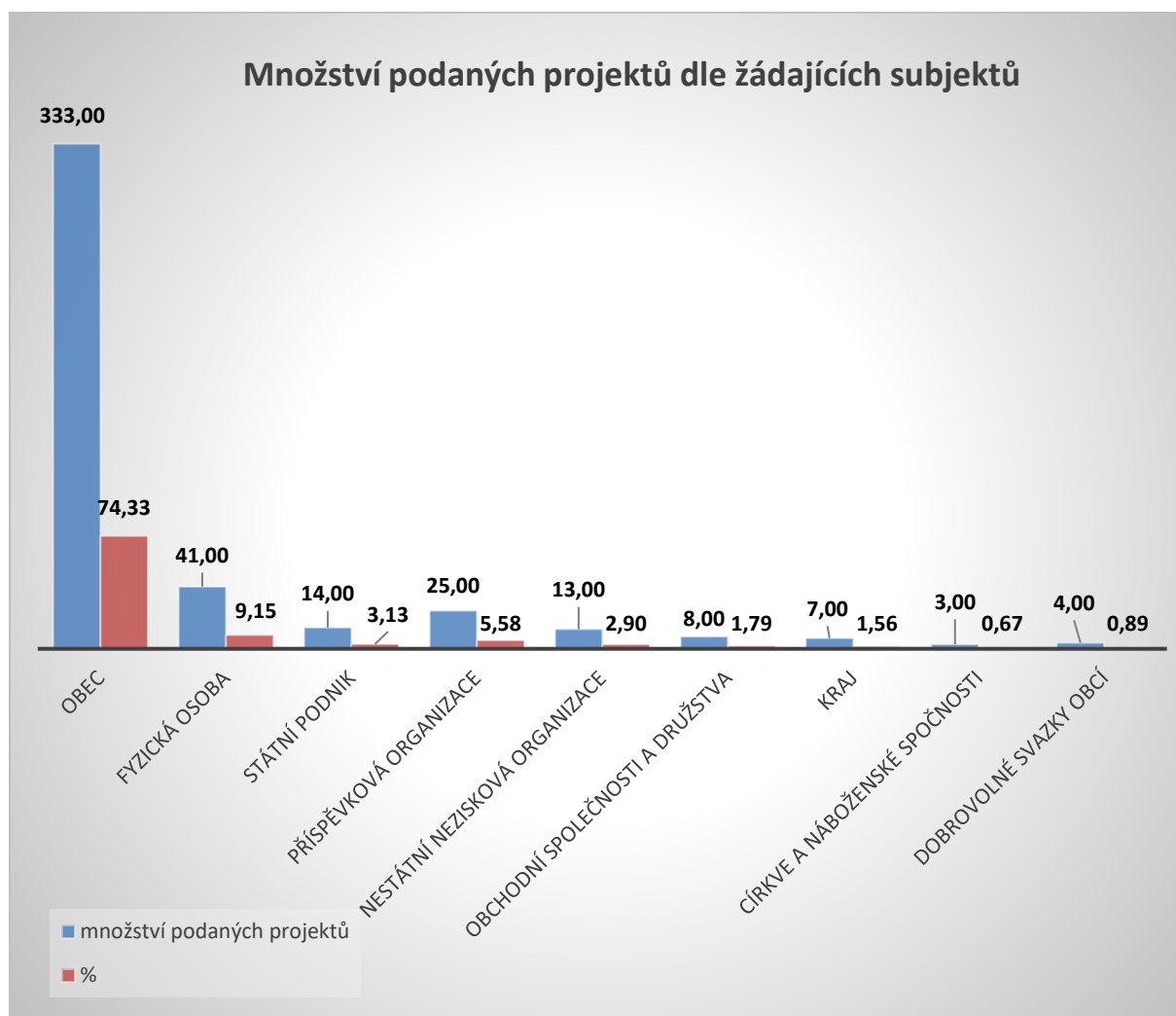
podpory. Jedná se o celkové informace za jednotlivá opatření. V prvním řádku je vysáno celkové množství podpořených projektů rozdělených dle jednotlivých žádajících subjektů, včetně procentního poměrového vyjádření. V dalším řádku je vyjádřena souhrnná plocha v hektarech, která byla v rámci jednotlivých žádajících subjektů podpořena a následují celkové způsobilé výdaje rozdělené dle žádajících subjektů. Dalším výstupem jsou průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené na jeden projekt, průměrná plocha jednoho projektu v hektarech, průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené na 1 hektar a průměrná plocha, která byla realizována za 1 milion Kč. V následujících tabulkách a grafech je rozčleněna každá z analyzovaných částí zvlášť a popsány extrémy jednotlivých výsledných hodnot.

5.4.1. Množství podaných projektů rozdělené dle žádajících subjektů

Tab. 16. Množství podaných projektů rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	círky a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
množství podaných projektů	333,00	41,00	14,00	25,00	13,00	8,00	7,00	3,00	4,00
%	74,33	9,15	3,13	5,58	2,90	1,79	1,56	0,67	0,89

Graf č. 11 Množství podaných projektů rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)

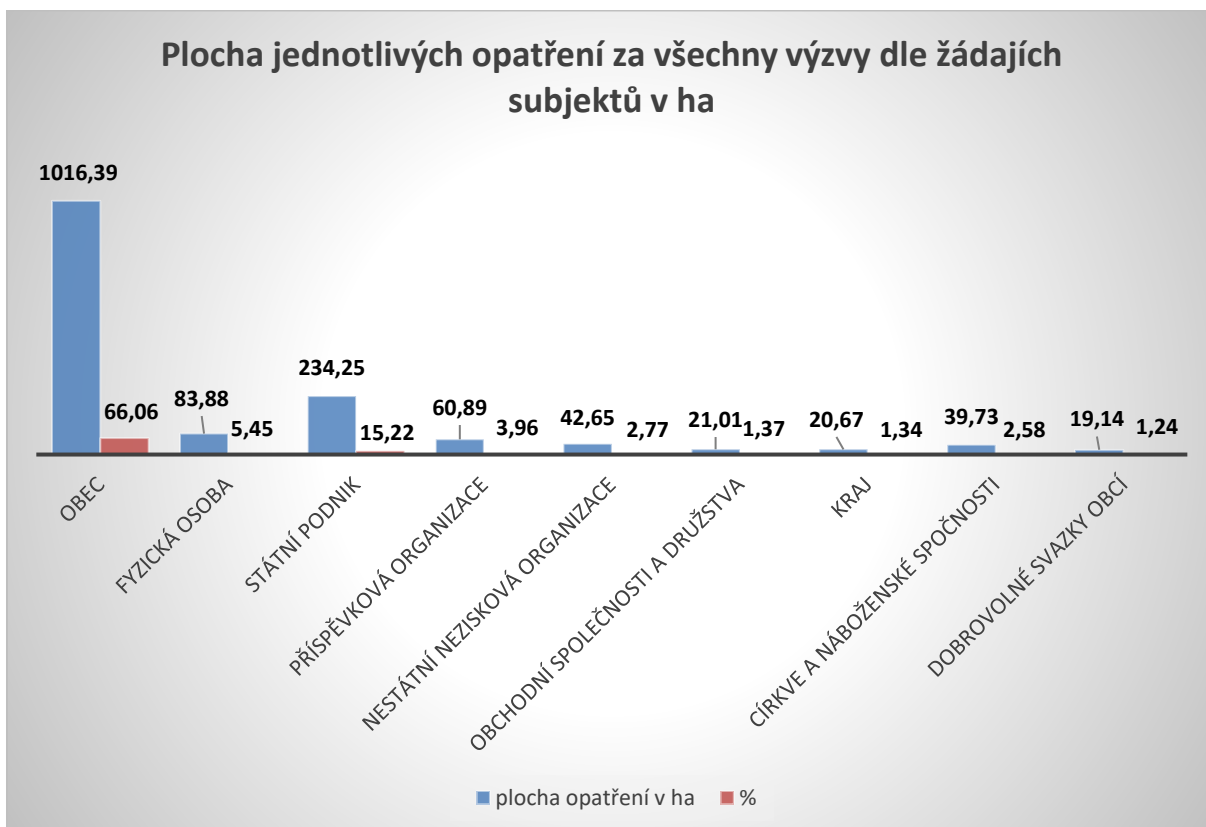
Z této tabulky č. 16. Množství podaných projektů rozdělená dle žádajících subjektů a grafu č. 11. Množství podaných projektů rozdělená dle žádajících subjektů je jasně vidět, že žadatelé s největším počtem podpořených projektů byly obce. Tento subjekt dohromady podal 333 projektů, což přepočítáno na celkový počet podaných projektů, tvořilo 74,33 procent. Dalším v pořadí jsou fyzické osoby, které podaly 41 projektů. Nejméně projektů bylo podáno církvemi a náboženskými organizacemi.

5.4.2. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech

Tab. 17. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnost i a družstva	kraj	círky a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
plocha opatření v ha	1016,39	83,88	234,25	60,89	42,65	21,01	20,67	39,73	19,14
%	66,06	5,45	15,22	3,96	2,77	1,37	1,34	2,58	1,24

Graf č. 12. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)

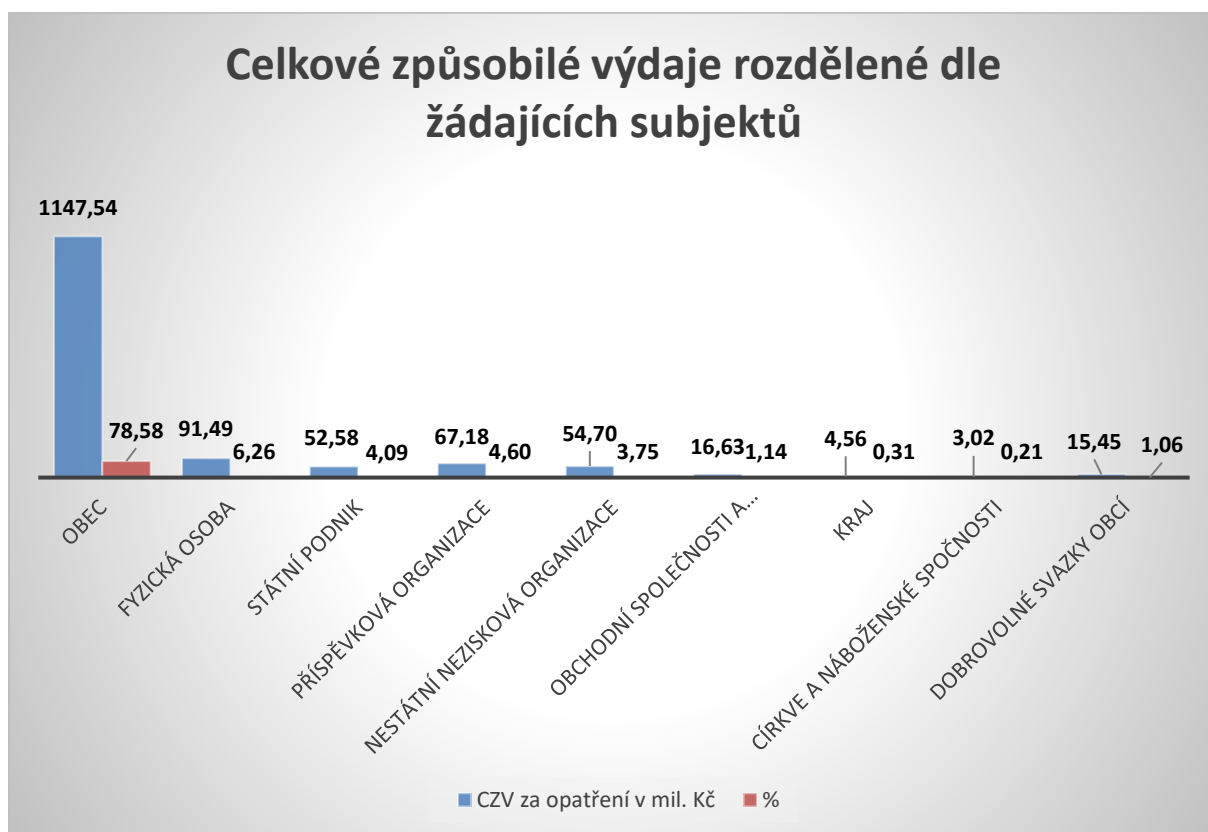
Tabulka č. 17. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zdroj) a graf č. 12. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zdroj) ukazují celkovou plochu všech podaných projektů dle jednotlivých žadatelů. Z toho je patrné, že největší plocha ovlivněná realizacemi připadala na projekty podané obcemi. Konkrétně se jedná o plochu 1016,39 ha, což je vůči celkové ploše na úrovni 66 %. Druhou největší plochu zaujímaly projekty podané státními podniky. Konkrétně se jedná o 15,22 %. Nejmenší plocha realizovaných opatření připadá na kraje, dobrovolné svazky obcí a obchodní společnosti a družstva, které dohromady realizovaly plochu na úrovni cca 60 hektarů, což odpovídá 4 %.

5.4.3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů

Tab. 18. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	církevní a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
CZV za opatření v mil. Kč	1147,54	91,49	52,58	67,18	54,70	16,63	4,56	3,02	15,45
%	78,58	6,26	4,09	4,60	3,75	1,14	0,31	0,21	1,06

Graf č. 13. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)

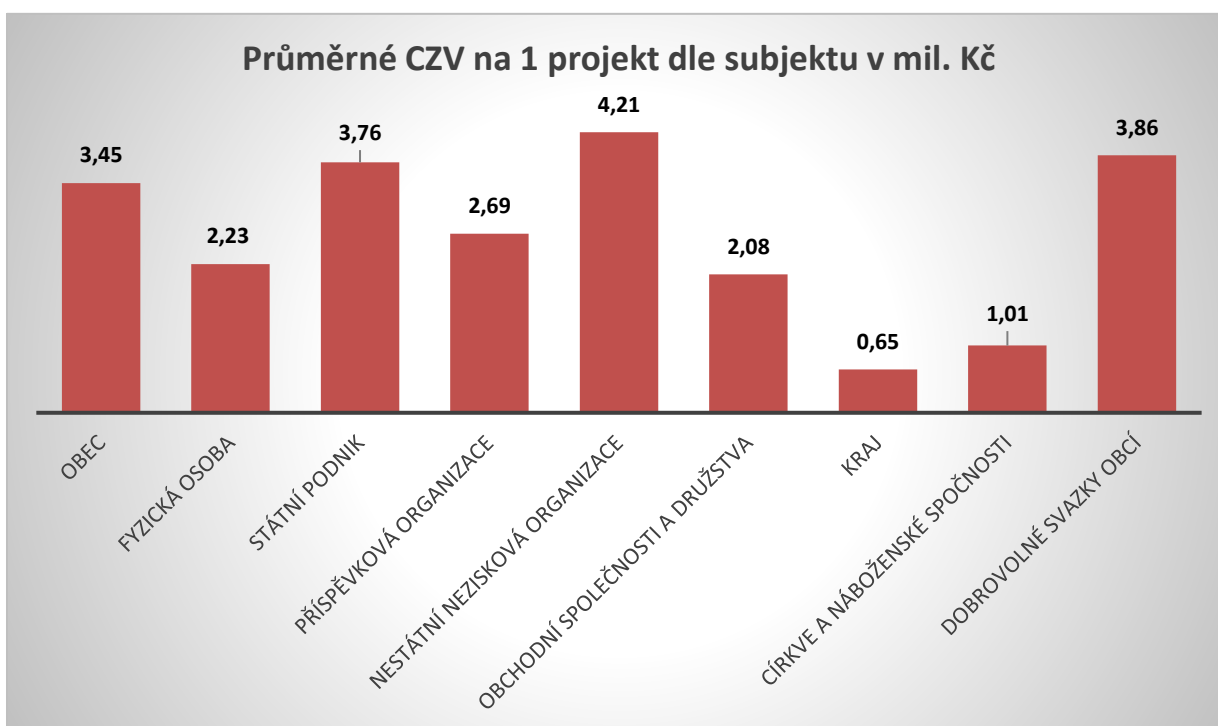
Tabulka č. 18. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů a graf č. 13. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů obsahují celkové způsobilé výdaje, které byly vynaloženy na opatření podaných žádostí jednotlivými subjekty. Z údajů v tabulce je patrné, že skoro 80 % prostředků z celkového objemu způsobilých výdajů bylo čerpáno obcemi. Celkové způsobilé výdaje podpořených projektů, o které obce zažádaly, byly 1147,54 milionů Kč. Druhým subjektem s nejvyšší mírou podpory se staly fyzické osoby, jejichž projekty byly podpořeny částkou cca 92 milionů Kč, což je na úrovni 6 %. Dále následují státní podniky, příspěvkové organizace a nestátní neziskové organizace, které měly podobnou míru podpory na úrovni 4 – 5 % s finanční podporou cca 50 milionů Kč.

5.4.4. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů

Tab. 19. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů v milionech Kč (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	círky a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
Průměrné CZV na 1 projekt dle subjektu v mil. Kč	3,45	2,23	3,76	2,69	4,21	2,08	0,65	1,01	3,86

Graf č. 14. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů v milionech Kč (vlastní zpracování)

Z tabulky č. 19. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů a souvisejícího grafu č. 14. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů vyplývá, že průměrné celkové způsobilé výdaje na jeden projekt dle žádajícího subjektu jsou největší u nestátních neziskových organizací. Obce, fyzické osoby a dobrovolné svazky obcí vycházejí v průměru se stejnými celkovými

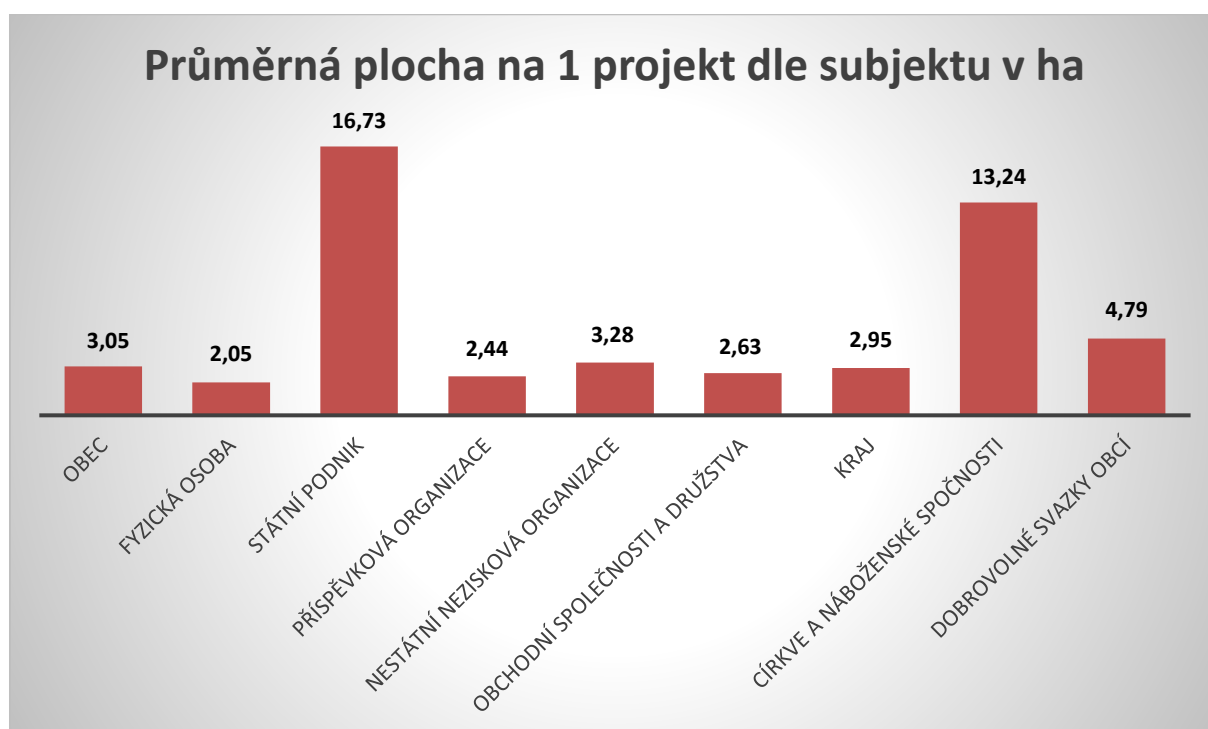
způsobilými výdaji na jeden projekt a oproti tomu nejmenší výdaje na jeden projekt měly kraje a církve a náboženské společnosti.

5.4.5. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech

Tab. 20. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	církve a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
průměrná plocha na 1 projekt dle subjektu v ha	3,05	2,05	16,73	2,44	3,28	2,63	2,95	13,24	4,79

Graf č. 15. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)

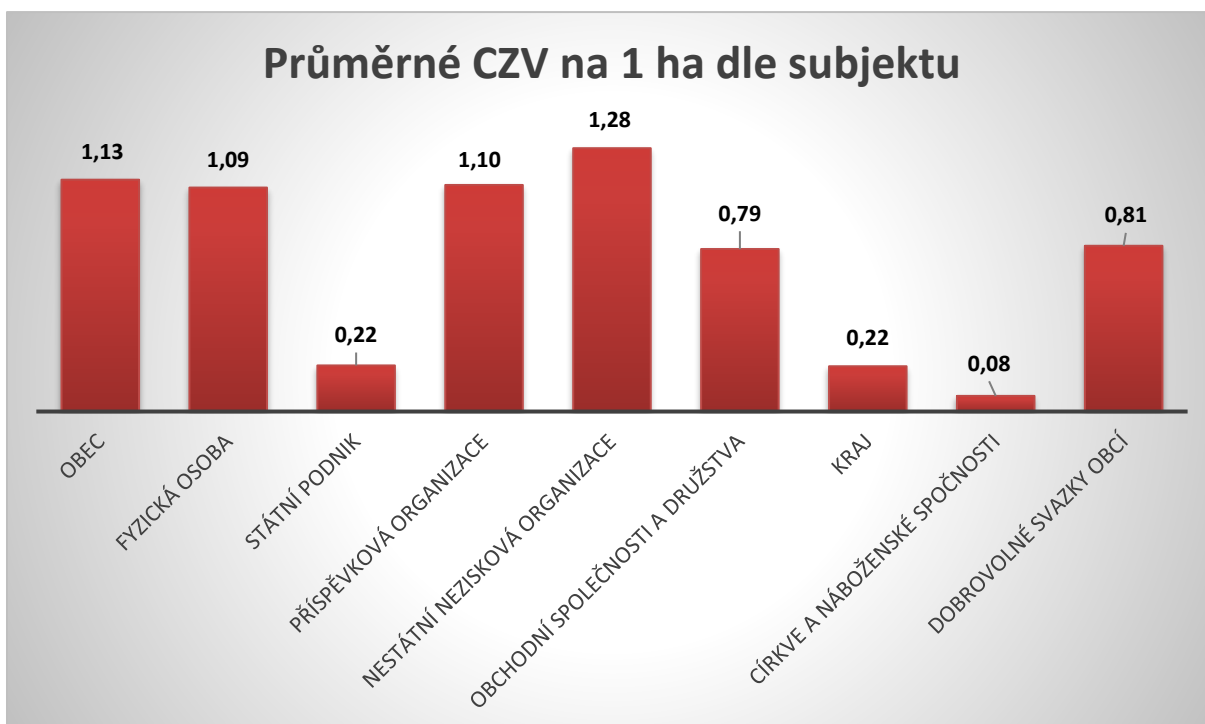
Z tabulky č. 20. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech a grafu č. 15. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech je patrné, že průměrná plocha 1 projektu dle většiny subjektů je cca 3 hektary. Výjimkou jsou v tomto případě státní podniky a církve a náboženské společnosti.

5.4.6. Průměrné celkové způsobilé (CZV) výdaje na 1 hektar plochy, rozdělená dle žádajících subjektů

Tab. 21. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	círky a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
Průměrné CZV na 1 ha dle subjektu	1,13	1,09	0,22	1,10	1,28	0,79	0,22	0,08	0,81

Graf č. 16. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)

Tabulka č. 21. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žádajících subjektů a graf č. 16. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žádajících subjektů uvádí průměrné celkové způsobilé výdaje vynaložené na 1 hektar realizované plochy. Nejmenší výdaje na jeden hektar plochy měly církve a náboženské společnosti, kraje a státní podniky. Ostatní žadatelé měli výdaje podobné, v průměru ve výši 1 milion korun.

5.4.7. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč

Tab. 22. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč (vlastní zpracování)

	obec	fyzická osoba	státní podnik	příspěvková organizace	nestátní nezisková organizace	obchodní společnosti a družstva	kraj	círky a náboženské společnosti	dobrovolné svazky obcí
jak velká plocha se realizovala za 1 mil	0,89	0,92	4,46	0,91	0,78	1,26	4,54	13,14	1,24

Graf č. 17. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč (vlastní zpracování)

Tato tabulka č. 22. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč a graf č. 17. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč, je opakem předešlého vyjádření. Ukazují, jak velkou plochu jednotlivé subjekty realizovaly za 1 milion Kč. Kromě státních podniků, krajů a církví a náboženských společností, je průměrná plocha realizované plochy zhruba stejná a to na úrovni cca 1 ha plochy zrealizované za 1 milion Kč.

5.4.8. Struktura žadajících subjektů dle jednotlivých opatření

Tab. 23. Množství podaných projektů jednotlivými žadateli rozdělených dle opatření (vlastní zpracování)

	břehové a doprovodné porosty	krajinný prvek - izolační zeleň	krajinný prvek - mez	krajinný prvek - stromořadí	krajinný prvek - větrolam	ÚSES	krajinný prvek - ovocný sad	krajinný prvek - rozptýlená zeleň	celkem
obec	26	4	22	93	9	136	24	19	333
%	8	1	7	29	1	41	7	6	
fyzická osoba	7	0	7	10	0	4	9	4	41
%	17	0	17	24	0	10	22	10	
státní podnik	3	0	0	8	3	0	0	0	14
	21	0	0	57	21	0	0	0	
příspěvková organizace	1	0	2	19	0	0	2	1	25
%	4	0	8	76	0	0	8	4	
nestátní nezisková organizace	1	0	2	4	0	2	2	2	13
%	8	0	15	31	0	15	15	15	
obchodní společnosti a družstva	1	0	0	3	0	1	0	3	8
%	13	0	0	38	0	13	0	38	
kraj	0	0	0	5	0	0	2	0	7
%	0	0	0	71	0	0	29	0	
církev a náboženská společnost	0	0	0	3	0	0	0	0	3
%	0	0	0	100	0	0	0	0	
dobrovolné svazky obcí	0	0	0	4	0	0	0	0	4
%	0	0	0	100	0	0	0	0	
									448

Tabulka č. 23 Množství podaných projektů jednotlivými žadateli rozdělených dle opatření ukazuje, jaká byla v řešeném období struktura žádostí rozdělených dle nastavených osmi kritérií. Jak již bylo popsáno výše, žadatelem s nejvyšším počtem realizovaných žádostí, byly obce a žadatelem s nejmenším počtem žádostí, byly církve a náboženské společnosti. Dále je z tabulky patrné, jaké jsou priority jednotlivých žadatelů. V případě obcí jsou to dvě hlavní činnosti a těmi jsou zakládání stromořadí a realizace prvků územních systémů ekologické stability. Zakládání stromořadí jsou mnohdy realizované výsadbou ovocných dřevin, které byly v dřívějších dobách v české krajině ve velkém množství. S tím souvisí i rovněž realizace extenzivních ovocných sadů, která jako opatření byla, co do počtu realizovaných projektů, na třetím místě. Díky těmto činnostem se do české krajiny opět vrací regionální a staré odrůdy ovocných stromů. Podobné priority lze nalézt i v případě fyzických osob a příspěvkových organizací. Rovněž i u těchto žadatelů je zakládání stromořadí na prvním místě a jako dalším opatření byly realizovány výsadby ovocných dřevin ve formě extenzivních ovocných sadů. S přihlédnutím na procentní podíly jednotlivých opatření lze konstatovat, že všichni žadatelé mají podobné priority a potřeby. Jedinou výjimkou jsou realizace skladebných částí ÚSES, kde obce pokryly téměř 97 % všech podaných žádostí. To je ovšem zapříčiněno tím, že obce jsou největšími vlastníky takových ploch.

6. Diskuze

Souhrnná analýza výsledků této bakalářské práce by měla posloužit k vyhodnocení efektivnosti vynaložených prostředků v rámci aktivity 4.3.2. Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. V rámci této aktivity bylo podáno celkem 582 žádostí o dotaci a z tohoto počtu bylo podpořeno 448 projektů. Z toho vyplývá, že 26 % žádostí nesplnilo podmínky dotačního titulu. Jak vyplývá z tabulky č. 2, toto množství se v průběhu operačního období měnilo a důvody pro nepodpoření projektů byly rozdílné. Velké množství nepodpořených projektů v prvních výzvách bylo zapříčiněno hlavně tím, že se jednalo o počátek operačního období 2014 – 2020, pro která byla nastavena nová či změněná pravidla pro žadatele a příjemce podpory oproti předešlému období, které probíhalo mezi lety 2007 – 2013. Žadatelé ještě nebyli připraveni na nová pravidla a požadavky z výzvy vyplývající. Analýzou důvodů nepodpoření podaných žádostí u výzev v dalších letech vyšlo najevo, že hlavním důvodem nepodpoření žádosti, bylo nesplnění formálních podmínek. U projektů chyběly různá povolení, rozhodnutí a vyjádření, případně dodaná rozhodnutí nebyla v době ukončení příjmu žádostí s dovětkem o nabytí právní moci, nebo projekty byly velmi finančně náročné a nesplňovaly limity NOO.

Rozdíl v množství podaných žádostí o podporu a výši poměru neúspěšných žádostí, proti podpořeným žádostem v jednotlivých letech, je zapříčiněn tím, že výzva č. 12 byla první vypsaná a žadatelé neměli zkušenosti s novým programovým obdobím 2014 - 2020. V této výzvě bylo velmi velké procento chybných projektů, tato chybovost se s dalšími výzvami zmenšovala. Bylo to také zapříčiněno tím že, došlo k úpravě doby, po kterou byla výzva otevřena pro příjem žádostí o podporu. Doba pro příjem žádostí, která v prvních výzvách trvala 2 měsíce, byla na základě zkušenosti z první výzvy prodloužena a žadatelé tak měli více času na dopracování projektových dokumentací, aby odpovídaly podmínkám daných výzev. Dalo by se říci, že první výzvy, které se týkaly jednak této hodnocené aktivity, ale i ostatních aktivit, byly brány jako testovací a na základě zjištěných zkušeností došlo k úpravám Pravidel pro žadatele a příjemce podpory a dalších souvisejících dokumentů, jako například Nákladů obvyklých opatření vydávaných Ministerstvem životního prostředí ČR. Úpravy podmínek se týkaly, jak už bylo uvedeno výše, prodloužení doby pro příjem žádostí a zvýšení částek pro jednotlivá opatření uváděná v Nákladech obvyklých opatření.

Z tabulky č. 4 celkové způsobilé výdaje je patrné, že celková částka, kterou byly podpořeny projekty spadající do aktivity 4.3.2 vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur, je 1 460,37 mil. Kč. Dále z tabulky vyplývá, že množství prostředků se postupně zvyšovalo. Jak už bylo uvedeno výše, kvalita projektových dokumentací se postupně s časem zvyšovala, a proto bylo podpořeno mnohem více projektů a rovněž dražších

finančně náročnějších projektů. Dalším důvodem je fakt, že realizovanou plochou větší a dražší projekty jsou více časově náročné na přípravu a proto byly podány až v dalších výzvách. Dále také větší množství podpořených projektů s většími celkovými způsobilými výdaji bylo zapříčiněno zvednutím podpory pro jednotlivá opatření, jak bylo uvedeno dříve. Dalším faktorem výše vynaložených prostředků na podporu projektů bylo, že devátá a poslední zatím vyhodnocená 131. výzva byla otevřena pro příjem žádostí mnohem delší dobu, po kterou byly přijímány žádosti. Konkrétně se jednalo o 8 měsíců v době od 3. 1. 2019 do 31. 10. 2019.

Pro lepší orientaci a přehlednost byly výsledky rozděleny do dvou kategorií. Jedna kategorie byla orientována na druhy opatření, které byly v rámci aktivity realizovány, a druhá byla popsána z pohledu žádajících subjektů. V případě opatření, o která byl největší zájem z pohledu dotace, je evidentní, že nejvíce podpořených projektů bylo rámci opatření zakládání a obnově stromořadí a zakládání prvků ÚSES. Je to tím, že prvky ÚSES jsou vymezeny na rozsáhlých územích a je u tohoto opatření poskytována, v případě zakládání nových ÚSES, dotace ve výši 100 %. Stoprocentní podpora těchto opatření je z důvodu priorit, které byly nastaveny na začátku programového období. Podpora takového opatření vyplývá ze strategických dokumentů, které se Česká republika vstupem do EU zavázala plnit. Dále byla stoprocentní dotace rovněž nastavena z důvodu potřeby zakládání nových území vymezených dle ÚSES, která udržují a posilují ekologickou stabilitu krajiny a zachovávají stabilní ekosystém. Hlavním cílem je vytvoření sítě ekologicky stabilních území, která příznivě ovlivňují okolí, zachovávají přirozený genofond krajiny a podporují rozmanitost původních biologických druhů a jejich společenstvech. Vytváření ÚSES je veřejným zájmem.

U ostatních opatření je spoluúčast žadatele na úrovni 80 %. Druhá největší plocha byla realizována v opatření krajinný prvek – stromořadí. V tabulkách, které jsou uvedeny v kapitole 5. Výsledky, je patrné, že podpora zakládání nových či revitalizace stávajících stromořadí se postupně od začátku programového období zvyšovala. Důvodem bylo, že v průběhu popisovaného programového období byl kladen stále větší důraz na doplňování vegetace v krajině formou liniových výsadeb. V průběhu tohoto období byly dva velmi suché roky 2015 a 2018 a povědomí o nutnosti doplňování stromořadí bylo více propagováno médii a státními institucemi jako reakce na probíhající klimatické změny. Ostatní opatření jako realizace ovocných sadů, břehové a doprovodné porosty, meze a rozptýlená zeleň byla víceméně na stejné úrovni a nejmenší množství podpořených projektů bylo v rámci izolační zeleně. To je zapříčiněno, hlavně tím, že opatření na izolační zeleň byla realizována, hlavně ve specifickém cíli 4.4. Zlepšit kvalitu prostředí v sídlech, kde tomu bylo hlavně z důvodu, že izolační zeleň slouží k odclonění průmyslových staveb, linií dopravní infrastruktury a podobně. Rovněž všechny projekty v této aktivitě, které byly realizovány jako izolační zeleň, byly realizovány obcemi.

S ohledem na vynaložené prostředky pro jednotlivá opatření je patrné, že nejvíce finančních prostředků bylo poskytnuto na prvky ÚSES. Bylo to tím, že jsou tyto projekty realizovány na velkých plochách a jsou tyto plochy řešeny komplexně. Dochází zde k přípravě území, terénním úpravám, výsadbám, přesunům hmot, založení travního porostu, následné a rozvojové péči po dobu 3 let, dále jsou instalovány prvky na podporu biodiverzity, jako jsou ptačí budky, plazníky, broukoviště, odsedávky pro dravce a ochrany výsadeb proti zvěři. Dalším důvodem větších nákladů, se jeví fakt, že většinou se jedná o plochy, které jsou mnohdy vzdáleny od místních komunikací a je zde více nákladné dopravit veškerý materiál nebo v případě následné péče dopravovat vodu pro zálivku výsadeb. Další opatření, na které bylo vynaloženo velké množství finančních prostředků, je realizace stromořadí a břehových porostů. Kromě břehových porostů, je velikost vynaložených prostředků úměrná množství podpořených projektů a ploše, na které se opatření realizovalo.

Větší vypovídací hodnotu, ohledně efektivnosti vynaložených prostředků má tabulka vychází z tabulky č. 13 průměrné celkové způsobilé výdaje na 1 ha dle opatření. V případě realizace břehových a doprovodných porostů, je větší nákladovost víceméně podobná, jako tomu bylo u realizace prvků ÚSES. V převážné většině případů se jedná o odlehlé lokality, kde jsou výrazně větší náklady na dopravu potřebného materiálu a rovněž vyšší náklady na přípravu plochy pro výsadby a zajištění výsadeb následnou a rozvojovou péčí o tyto nově vytvořené výsadby. Důvodem zvýšené nákladovosti na přípravu plochy a výsadeb je fakt, že se mnohdy jedná o svažité, podmáčené či zamokřené území, ve kterém je obtížné provádět výsadbové práce a problematický pohyb techniky a lidí. Co se týče realizace větrolamů, je situace podobná. Celkem bylo realizováno 12 projektů, z nichž v deseti případech se jednalo o doplnění stávajících ploch o uhynulé dřeviny a odstranění náletových dřevin. U těchto projektů nedocházelo k rozsáhlým plošným terénním úpravám, ale větší nákladovost byla podobná předešlým případům. U větrolamů se mnohdy jedná o odlehlé lokality, které nejsou vždy zcela v dosahu místních komunikací a zvýšené náklady jsou zapříčiněné problematickou dopravou lidí, techniky a materiálu na lokality. U dvou projektů došlo ke zcela novému založení větrolamu na nepřipravené půdě. U těchto projektů se ne vždy jedná o komplexní opatření, které by obsahovalo velké množství realizovaných činností. V převážné většině se jedná o ošetřování dřevin, odstraňování nepůvodních nebo dřevin s invazivním potenciálem a výsadby původních stromů a keřů. U tohoto opatření se většinou využívají menší varianty dřevin a jsou vysazovány lesnickým způsobem. U větrolamů se jednalo o 12 projektů. V polovině případů došlo k revitalizaci stávajících větrolamů a druhá polovina byla zakládána zcela nově. Velká rozloha byla dána tím, že se jednalo oproti ostatním opatřením o velké plochy a linie. Konkrétní příčiny těchto zvýšených nákladů byly popsány rovněž v textu k jednotlivým tabulkám uvedeným výše. S ohledem na zvýšenou finanční náročnost dopravy materiálu a techniky při

realizaci některých opatření, jak je diskutováno výše u zakládání/zlepšení ÚSES, větrolamů či břehových porostů, jeví se jako rozumné zohledňovat tyto vyšší náklady automaticky u projektů nacházejících se v hůře dostupných lokalitách. Kvantifikaci tohoto faktoru by mohlo vyřešit zavedení indikátoru, který by zohledňoval přístupnost lokality, např. vzdálenost od nejbližší místní komunikace, existenci sjízdných cest k lokalitě, atp. Dalším důvodem byla komplexnost řešení v rámci daných opatření, to znamená, že se jednalo o maximální pojetí navržených a realizovaných opatření a nešlo pouze o dílčí zákroky, například v podobě pouhého ošetření dřevin, nebo doplnění prázdných míst výsadbou dřevin. Opačným případem, který se může jevit jako extrémní, jsou celkové způsobilé výdaje vynaložené na 1 hektar plochy krajinného prvku – rozptýlená zeleň. Konkrétně se jedná o 29 projektů realizovaných na ploše 272 hektarů s celkovými způsobilými výdaji cca 69 miliónů Kč. Důvodem tak nízkých výdajů je velká výměra revitalizované plochy a v převážné většině podaných projektů se jedná o činnosti jako je ošetření dřevin a výsadby dřevin plošného a liniového typu či výsadby solitérních dřevin. Velká část ploch v tomto opatření byla zakládána lesnickým způsobem a ne zahradnickým, kdy se používají stromy alejového typu a kontejnerované keře větších velikostí. Při realizaci výsadeb lesnickým způsobem jsou použity menší prostokořené dřeviny, případně sazenice ve velikostech používaných pro zalesňování. Proto jsou hektarové náklady tak nízké oproti ostatním opatřením.

Ve druhé kategorii jsou popisované skutečnosti analyzovány dle žádajících subjektů. Žadatelem s největším množstvím podpořených projektů jsou obce. Žadatele z řad obcí realizovaly celkem 333 projektů z celkového počtu 448. Tato hodnota odpovídá téměř 75 % z celkového množství podaných projektů. Z těchto projektů bylo 129 žádostí podáno na projekty, které realizovaly prvky ÚSES a 101 projektů bylo podáno pro opatření krajinný prvek – stromořadí. Dalšími subjekty byly fyzické osoby nepodnikající následovány příspěvkovými organizacemi a nestátními neziskovými organizacemi. U fyzických osob z celkového počtu 41 podaných žádostí, byla polovina zaměřena na projekty věnující se zakládání ovocných extenzivních sadů, třetina zbylých projektů náleží zakládání stromořadí a zbylé žádosti byly rovnoměrně rozděleny mezi ÚSES, zakládání mezí, břehových a doprovodných porostů a projekty zaměřené na rozptýlenou zeleň. Žádajícím subjektem s nejmenším počtem podpořených projektů byly církve a náboženské společnosti a dobrovolné svazky obcí. Církve a náboženské společnosti měly 3 podpořené projekty a dobrovolné svazky obcí 4 podpořené projekty. Těchto 7 žádostí tvořilo 1,5 % z celkového počtu podpořených projektů.

Pokud se zaměříme na plochu, na které bylo opatření jednotlivých žadatelů realizováno, logicky vychází, že největší plocha byla realizována obcemi. Konkrétně se jedná o plochu 1016,39 hektarů, což odpovídá 66,06 % z celkové plochy podpořených projektů v rámci aktivity. Druhým v pořadí byly státní podniky s plochou 234,25 hektarů. Na třetím místě

jsou fyzické osoby s celkovou plochou téměř 90 hektarů. Nejmenší plocha byla realizována kraji, dobrovolnými svazky obcí a obchodními společnostmi. Tyto dohromady realizovaly opatření na 3,95 hektarech. S ohledem na množství celkových způsobilých výdajů, jsou největšími příjemci obce. Celková podpora pro obce za všechny výzvy činila 1147, 54 milionů Kč, což odpovídá téměř 75 % z celkových způsobilých výdajů. Je to úměrné počtem projektů a, jak vyplývá z ostatních výstupů, rovněž druhem realizovaných opatření. Druhým největším příjemcem jsou fyzické osoby a příspěvkové organizace a státní podniky.

Z tabulky č. 19, která uvádí průměrnou plochu na jeden projekt, vyplývá, že největší plochu v poměru k podaným projektům realizovaly státní podniky a církve a náboženské společnosti. V případě opatření realizovaných církvemi a náboženskými společnostmi, je to tím, že se jedná o projekty, které jsou zaměřeny na zlepšení druhové struktury porostů, které jsou situovány na PUPFL. Tato opatření jsou realizována na rozsáhlých územích. V rámci těchto projektů byly odstraňovány nepůvodní dřeviny a doplňovány nové dřeviny vhodné pro dané ekologické podmínky. Podobné tomu je i u státních podniků. Státní podniky navíc ještě mnohdy v rámci podaných žádostí, kombinovaly opatření zlepšení druhové struktury porostů s dalšími opatřeními, jako jsou třeba stromořadí a větrolamy. Tato kombinace je patrná ve dvou tabulkách a to tabulky č. 20 a tabulky č. 21, z kterých vychází, že opatření realizovaná státními podniky je více finančně náročnější než opatření realizovaná církvemi a náboženskými společnostmi.

Z tabulky č. 20 je zřejmé, že nízké celkové způsobilé výdaje na realizaci jednoho hektaru plochy jsou v případě státního podniku způsobené druhem realizovaných opatření. Státní podniky z celkového počtu 14 podaných projektů z poloviny realizovaly revitalizace alejí (7 projektů), dále byly revitalizovány stávající větrolamy (4 projekty) a zbylé projekty byly zaměřeny na revitalizaci extenzivního sadu, ošetření památných a významných stromů a zlepšení druhové struktury porostů. V případě revitalizací alejí se jednalo o rozsáhlé linie v krajině. V rámci těchto opatření byly vysazovány dřeviny (stromy) nealejového typu. Tím jsou myšleny velikosti dřevin pro výsadby ve volné krajině. Jako použité dřeviny byly použity autochtonní druhy stromů ve velikostech ovocný špičák případně ovocný vysokokmen, listnatý špičák, listnatý odrostek nebo listnaté stromy menšího obvodu kmene, většinou ve velikosti obvod kmene 6 – 8 cm. Tyto dřeviny byly vysazovány prostokořené. Velikosti těchto dřevin jsou finančně méně náročné než některými subjekty používané stromy alejového typu. Alejový strom má korunu nasazenou minimálně ve 220 cm a obvod kmene 12 centimetrů a více. Alejové stromy byly v převážné většině vysazovány se zemním balem. Dalším důvodem pro použití těchto druhů sazenic listnatých stromů, je finanční náročnost následné a rozvojové péče o tak velký výsadbový materiál. Listnaté stromy menších výsadbových velikostí mají mnohem lepší ujímatelnost a následná a rozvojová péče je méně finančně náročná. Dalším

opatření, které státní podniky realizovaly, byly opravy stávajících větrolamů. Nejednalo se o nově zakládané větrolamy, ale revitalizace stávajících. Tím, že byly pouze doplňovány stávající větrolamy o chybějící dřeviny, nebylo takové opatření tolik nákladné, jako v případě zakládání nového větrolamu, ale byla započítána do plochy celková rozloha větrolamu.

Z poslední tabulky č. 21, která popisuje velikost plochy realizované za 1 milion Kč, vyplývá, že největší plochou realizovanou za 1 milion Kč, byly projekty podané církvemi a náboženskými společnostmi. Důvody tak velkých ploch jsou uvedeny v textu výše. Je to hlavně druhem opatření a oproti opatřením realizovaným ostatními subjekty, bylo na nižší úrovni nižší finanční úrovni. Stejně je tomu i v případě žádostí Kraje a státních podniků. Důvod proč státní podniky realizují tak velkou plochu za 1 milion Kč je uveden v předešlém textu. U podaných projektů jednotlivými kraji se jednalo o opatření krajinný prvek – stromořadí a realizace břehových a doprovodných porostů. Kraje podali celkem 7 projektů, z nichž dva byly zaměřeny na břehové a doprovodné porosty a zbylé projekty, což bylo 5 ks projektů bylo zaměřeno na opatření krajinný prvek – stromořadí. Důvodem tak nízkých průměrných nákladů jsou stejné důvody jako u státních podniků. Kraje realizovaly v rámci opatření rozsáhle linie stromořadí v rámci kraje, kde docházelo hlavně k dosazování a doplňování chybějících stromořadí, na tyto místa nebyly používány stromy alejového typu, ale stromy pro výsadby v krajině, proto průměrná hodnota celkových způsobilých výdajů na 1 hektar plochy vychází tak nízko, oproti ostatním subjektům.

V případě ponechání jedné z aktivit pouze na opatření, která vzešla z analýzy hodnocených projektů a byla pojmenována v této bakalářské práci, bylo by jednodušší kontrolovat efektivnost opatření dle průměrných CZV realizovaných na jednom hektaru plochy i v průběhu programového období. V případě rozdělení do kritérií, která jsou vyjmenovaná a popsána v kapitole 5.1. Rozdělení podaných projektů dle jednotlivých kategorií, které by mohlo být zadáváno do systému již při podávání žádosti o dotaci samotnými žadateli, či zaměstnanci AOPK ČR v hodnotícím procesu, mohlo by dojít vyhodnocení efektivnosti realizovaných opatření v rámci druhu opatření. To by mělo větší vypovídací hodnotu pro kontrolu plnění milníků, ať už finančních či plošných.

7. Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo vyhodnotit efektivnost, objem čerpání finančních prostředků a plochu, na které se opatření realizovalo, v rámci operačního programu Životní prostředí, prioritní osy 4: Ochrana a péče o přírodu a krajinu, specifického cíle 4.3. Posílit přirozené funkce krajiny, aktivity 4.3.2. Vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur. V této aktivitě byla analyzována opatření, která se týkala realizace opatření v oblasti zakládání mezí, stromořadí, větrolamů, izolační zeleně, břehových a doprovodných porostů, extenzivních ovocných sadů, prvků ÚSES a rozptýlené zeleně. Z analýzy vyplynulo, že nejlepším ukazatelem efektivity vynaložených prostředků je průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žádajících subjektů v hektarech, uváděná v tabulce 20.

Z práce je dále zřejmé, že hodnocení milníků, totiž finančního a plochy ovlivněné realizací, za celou prioritní osu se ukazuje jako nešťastné. Některé SC nejsou tak využívány jako jiné a „protěžované“ SC 4. 1. a 4. 3. a tak zvyšují průměrnou hodnotu celku. Povaha prací v jednotlivých cílech se liší i finanční náročností, jak je patrné z tabulky č. 13, která porovnává finanční náročnost opatření realizovaných na jednom hektaru plochy, takže společné hodnocení pozbývá vypovídací hodnoty. Například pro liniovou výsadbu alejí či břehových porostů dává smysl zavést indikátor „délka linie“, u projektů zaměřených na vodu by bylo vhodné operovat např. s „objemem zadržené vody“. Oba tyto nové parametry by šlo celkem jednoduše zahrnout při evaluacích, jako hodnocení nákladovosti vynaložených prostředků či jako kontrolní mechanismus při implementaci operačního programu u sledovaných aktivit.

Pro další programové období by bylo vhodné určit pro každou aktivitu vlastní sadu indikátorů a milníků a vyhodnocovat je nezávisle na ostatních.

8. Seznam zkratek

AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
CZV	celkové způsobilé výdaje
ČSN	Česká státní norma
ES	Evropské společenství
ha	Hektar
CHKO	Chráněná krajinná oblast
Kč	Česká koruna
KP	Krajinný prvek
MMR	Ministerstvo pro místní rozvoj
MS 2014 +	Monitorovací systém 2014+
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
Natura 2000	Soustava chráněných území evropského významu
NOO	Náklady obvyklých opatření
NP	Národní park
OPŽP	Operační program životní prostředí
PD	Programový dokument
r.	Rok
SC	Specifický cíl
SFŽP ČR	Státní fond životního prostředí ČR
ÚSES	územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
ZCHD	Zvláště chráněné druhy
ZCHÚ	Zvláště chráněné území

9. Seznam tabulek

- Tab. 1. – Rozdělení specifických cílů s prioritní osy 4 (vlastní zpracování)
- Tab. 2. Množství projektů dle jednotlivých výzev (vlastní zpracování)
- Tab. 3. Rok vyhlášení jednotlivých výzev (vlastní zpracování)
- Tab. 4. Celkové způsobilé výdaje podpořených projektů dle výzev v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Tab. 5. Plocha realizovaných opatření za jednotlivé výzvy v ha (vlastní zpracování)
- Tab. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Tab. 7. Celková tabulka rozdělená za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)
- Tab. 8. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření (vlastní zpracování)
- Tab. 9. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy (vlastní zpracování)
- Tab. 10. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)
- Tab. 11. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Tab. 12. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech (vlastní zpracování)
- Tab. 13. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření (vlastní zpracování)
- Tab. 14. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření (vlastní zpracování)
- Tab. 15. Celková tabulka rozdělená dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)
- Tab. 16. Množství podaných projektů rozdělená dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)
- Tab. 17. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)
- Tab. 18. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)
- Tab. 19. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Tab. 20. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žadajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)
- Tab. 21. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žadajících subjektů (vlastní zpracování)
- Tab. 22. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč (vlastní zpracování)
- Tab. 23. Množství podaných projektů jednotlivými žadateli rozdělených dle opatření (vlastní zpracování)

10. Seznam grafů

- Graf č. 1. Množství podpořených projektů v každé výzvě (vlastní zpracování)
- Graf č. 2. Plocha realizovaných projektů v dané výzvě v hektarech (vlastní zpracování)
- Graf č. 3. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivé výzvy v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Graf č. 4. Množství podaných projektů dle jednotlivých opatření (vlastní zpracování)
- Graf č. 5. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy (vlastní zpracování)
- Graf č. 6. Celkové způsobilé výdaje (CZV) za jednotlivá opatření (vlastní zpracování)
- Graf č. 7. Průměrné CZV za 1 projekt dle jednotlivých opatření v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Graf č. 8. Průměrná plocha za jednotlivé opatření v hektarech (vlastní zpracování)
- Graf č. 9. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha dle opatření (vlastní zpracování)
- Graf č. 10. Velikost plochy opatření realizované za 1 mil Kč dle opatření (vlastní zpracování)
- Graf č. 11. Množství podaných projektů rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)
- Graf č. 12. Plocha jednotlivých opatření za všechny výzvy rozdělená dle žádajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)
- Graf č. 13. Celkové způsobilé výdaje (CZV) rozdělené dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)
- Graf č. 14. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na jeden projekt dle jednotlivých žadatelů v milionech Kč (vlastní zpracování)
- Graf č. 15. Průměrná plocha na 1 projekt rozdělená dle žádajících subjektů v hektarech (vlastní zpracování)
- Graf č. 16. Průměrné celkové způsobilé výdaje (CZV) na 1 ha plochy rozdělená dle žádajících subjektů (vlastní zpracování)
- Graf č. 17. Velikost plochy v hektarech, která byla realizována za 1 milion Kč (vlastní zpracování)

11. Přehled literatury a použitých zdrojů

- * ANONYM, 2007: KRAJINNÁ EKOLOGIE – UČEBNICE (ONLINE) [CIT. 4. 5. 2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTP://WWW.UAKE.CZ/VYUKOVE_MATERIALY/FRVS1269/KAPITOLA6_UVOD.HTML](http://www.uake.cz/vyukove_materialy/frvs1269/kapitola6_uvod.html)>
- * ANONYM, 2008:KRAJINNÉ PRVKY (ONLINE) [CIT. 4. 5. 2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTP://EAGRI.CZ/PUBLIC/WEB/MZE/ZIVOTNI-PROSTREDI/OCHRANA-KRAJINY/KRAJINNE-PRVKY/](http://eagri.cz/public/web/mze/zivotni-prostredi/ochrana-krajiny/krajinne-prvky/)>
- * ANONYM, 2018: KATALOG PŘÍRODĚ BLÍZKÝCH OPATŘENÍ PRO ZADRŽENÍ VODY V KRAJINĚ, VÝZKUMNÝ ÚSTAV VODOHOSPODÁŘSKÝ T. G. MASARYKA, 2018. 110 STRAN.
- * ANONYM, 2019: VÝROČNÍ ZPRÁVA O IMPLEMENTACI PROGRAMU ZA ROK 2018, MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ (ONLINE) [CIT. 4.5.2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTPS://WWW.DOTACEEU.CZ/CS/MICROSITES/OP-TECHNICKA-POMOC/OPTP-2014-2020/DOKUMENTY/MONITOROVACI-VYBORY-OPTP-2014-2020/ZASEDANI-MV-OPTP-2014-2020/7-ZASEDANI-MV-OPTP-2014-2020-18-5-2018/SCHVALENA-USNESENI-DOKUMENTY-7-MV-OPTP/VYROCNI-ZPRAVA-O-IMPLEMENTACI-PROGRAMU-ZA-ROK-2017](https://www.dotaceeu.cz/cs/microsites/op-technicka-pomoc/optp-2014-2020/dokumenty/monitorovaci-vybory-optp-2014-2020/zasedani-mv-optp-2014-2020/7-zasedani-mv-optp-2014-2020-18-5-2018/schvalena-usneseni-dokumenty-7-mv-optp/vyrocn-zprava-o-implementation-programu-za-rok-2017)>
- * AOPK ČR, ©2020: ÚSES (ONLINE) [CIT. 6. 4. 2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTP://WWW.OCHRANAPRIRODY.CZ/OBECNA-OCHRANA-PRIRODY-A-KRAJINY/USES/](http://www.ochranaPrirody.cz/obecna-ochrana-prirody-a-krajiny/uses/)>
- * BALEJ, M *METODIKA HODNOCENÍ EKOLOGICKÝCH A SOCIÁLNÍCH SOUVISLOSTÍ EKONOMICKÉ TRANSFORMACE IN KRAJINNÝ RÁZ-JEHO VNÍMÁNÍ A HODNOCENÍ V EVROPSKÉM KONTEXTU. SBORNÍK EKOLOGIE KRAJINY 1.* BRNO: PAIDO - EDICE PEDAGOGICKÉ LITERATURY, CZ -IALE, 2005, ISBN 80-7315-117-0.
- * BOČEK, S., KLEVCOV, P., KOBEROVÁ, Z., KRŠKA, B., LÍPA, M., ŘEZNÍČEK., SALAŠ, P., ŠIMEK, P., LADRA, D., *FUNKČNÍ VÝSADBY OVOCNÝCH DŘEVIN V ZEMĚDĚLSKÉ KRAJINĚ, STANDARD PÉČE O PŘÍRODU A KRAJINU*, PRAHA: AOPK ČR, BRNO: MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ, 2016, 54 STRAN.

* DEMEK, J. SYSTÉMOVÁ TEORIE A STUDIUM KRAJINY. BRNO: GGÚ ČSAV, STUDIA GEOGRAPHICA 40, 1974. 198 S.

* FORMAN, R. T. T., GORDON, M. KRAJINNÁ EKOLOGIE. PRAHA: ACADEMIA, 1993. 583 S. ISBN 80-200-0464-5.

* HAVRLANT, M., BUZEK, L. NAUKA O KRAJINĚ A PÉČE O ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ. PRAHA: SPN, 1985. 126 S.

* KŘÍSTEK, J., ET AL. OCHRANA LESŮ A ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. PÍSEK: MATICE LESNICKÁ SPOL. S.R.O., 2002. 386 S. ISBN 80-86271-08-0.

* JUST, T., 2013: NĚKTERÉ ASPEKTY PÉČE O BŘEHOVÉ POROSTY VE VZTAHU K MORFOLOGICKÉMU STAVU VODNÍCH TOKŮ [CIT. 4.5.2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTP://STREDNICECHY.OCHRANAPRIRODY.CZ/RES/ARCHIVE/190/024469.PDF?SEEK=1406119579](http://strednicechy.ochranaprirody.cz/res/archive/190/024469.pdf?seeK=1406119579)>

* LOKOČ R., LOKOČOVÁ, M. VÝVOJ KRAJINY V ČESKÉ REPUBLICE. 1. VYD., LIPKA - ŠKOLSKÉ ZAŘÍZENÍ PRO ENVIRONMENTÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, BRNO, 2010, 43 STRAN, ISBN: 9788090480735

* MACKOVIČ VLADIMÍR. PLOCHY ZELENĚ V ÚZEMNÍM PLÁNU [ONLINE]. BRNO: ÚÚR, 2013. URBANISMUS A ÚZEMNÍ ROZVOJ, ROČNÍK XVI, ČÍSLO 4/2013. DOSTUPNÉ Z: <[HTTPS://WWW.UUR.CZ/IMAGES/5-PUBLIKACNI-CINNOST-A-KNIHOVNA/CASOPIS/2013/2013-04/08_PLOCHY.PDF](https://www.uur.cz/images/5-publikacni-cinnost-a-knihovna/casopis/2013/2013-04/08_plochy.pdf)> MENDELOVA UNIVERZITA V BRNĚ, INTERAKTIVNÍ POMŮCKA PRO VÝUKU KRAJINNÉ EKOLOGIE, MENDELOVA UNIVERZITA, 2014.

* MIKLÓS, L., IZAKOVIČOVÁ, Z. KRAJINA AKO GEOSYSTÉM. BRATISLAVA: VEDA, 1997. 153 S. ISBN 80-224-0519-1.

* MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, ©2008:KRAJINNÉ PRVKY (ONLINE) [CIT. 4. 5. 2020], DOSTUPNÉ Z <[HTTP://EAGRI.CZ/PUBLIC/WEB/MZE/PUDA/OCHRANA-PUDY-A-KRAJINY/KRAJINNE-PRVKY](http://EAGRI.CZ/PUBLIC/WEB/MZE/PUDA/OCHRANA-PUDY-A-KRAJINY/KRAJINNE-PRVKY)>

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, 2014: PŘIRUČKA KE KRAJINNÝM PRVKŮM PODLE ZOPK A DLE GAEC 2014, MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ, PRAHA, 13 STRAN.

* MŽP, 2014: PRAVIDLA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE PODPORY V OPERAČNÍM PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PRO OBDOBÍ 2014 – 2020, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, PRAHA, 276 STRAN.

* MŽP, 2014: PROGRAMOVÝ DOKUMENT – OPERAČNÍ PROGRAM ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ 2014 – 2020. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, PRAHA, 251 STRAN.

* NAŘÍZENÍ VLÁDY Č. 335/2009 SB., O STANOVENÍ DRUHŮ KRAJINNÝCH PRVKŮ § 1

* NOVOTNÁ, D. (ED.) ÚVOD DO POJMOSLOVÍ V EKOLOGII KRAJINY. PRAHA: MŽP + ENIGMA, 2001. 399 S. ISBN 80-7212-192-8.

* PODHRÁZSKÁ, J., NOVOTNÝ, I., ROŽNOVSKÝ, J., HRADIL, M., TOMAN, F., DUFKOVÁ, J., MACKŮ, J., KREJČÍ, J., POKLADNÍKOVÁ, H., STŘEDA, T., OPTIMALIZACE FUNKCÍ VĚTROLAMŮ V ZEMĚDĚLSKÉ KRAJINĚ, PRAHA: VÝZKUMNÝ ÚSTAV MELIORACÍ A OCHRANY PŮDY, V. V. I., 2008, 27 STRAN, ISBN 978-80-904027-1-3

* PRAVIDLA PRO ŽADATELE A PŘÍJEMCE PODPORY V OPERAČNÍM PROGRAMU ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ PRO OBDOBÍ 2014 – 2020, MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ, 2014, 276 STRAN.

* RUŽIČKA, M. KRAJINNOEKOLOGICKÉ PLÁNOVANIE - LANDEP I. (SYSTÉMOVÝ PŘÍSTUP V KRAJINNEJ EKOLÓGII). BRATISLAVA: ZDRUŽENIE BIOSFÉRA, 2000, 110 S. ISBN 80-968030-2-6

* RUŽIČKA, M., RUŽIČKOVÁ, H. DRUHOTNÁ ŠTRUKTÚRA KRAJINY AKO KRITÉRIUM BIOLOGICKEJ ROVNOVÁHY. QUESTIONES GEOBIOLOGICAE, 12, 1973. 162 S.

* SKLENIČKA, P. ZÁKLADY KRAJINNÉHO PLÁNOVÁNÍ.. PRAHA: NADĚŽDA SKLENIČKOVÁ, 2003. 321 S. ISBN 80-903206-1-9.

* TRANTINOVÁ, I., METODIKA POSOUZENÍ KRAJINNÝCH PRVKŮ V KONTEXTU HOSPODAŘENÍ NA ZEMĚDĚLSKÉ PŮDĚ. PRAHA: ÚSTAV ZEMĚDĚLSKÉ EKONOMIKY A INFORMACÍ, 2009. 122 STRAN.

* VYHLÁŠKA Č. 189/2013 – VYHLÁŠKA O OCHRANĚ DŘEVIN A POVOLOVÁNÍ JEJICH KÁCENÍ, V PLATNÉM ZNĚNÍ.

* ZÁKON Č. 114/92 SB., O OCHRANĚ PŘÍRODY A KRAJINY, V PLATNÉM ZNĚNÍ.

* ZÁKON Č. 252/1997 SB, ZÁKON O ZEMĚDĚLSTVÍ, V PLATNÉM ZNĚNÍ.